SPELEO 4

1991

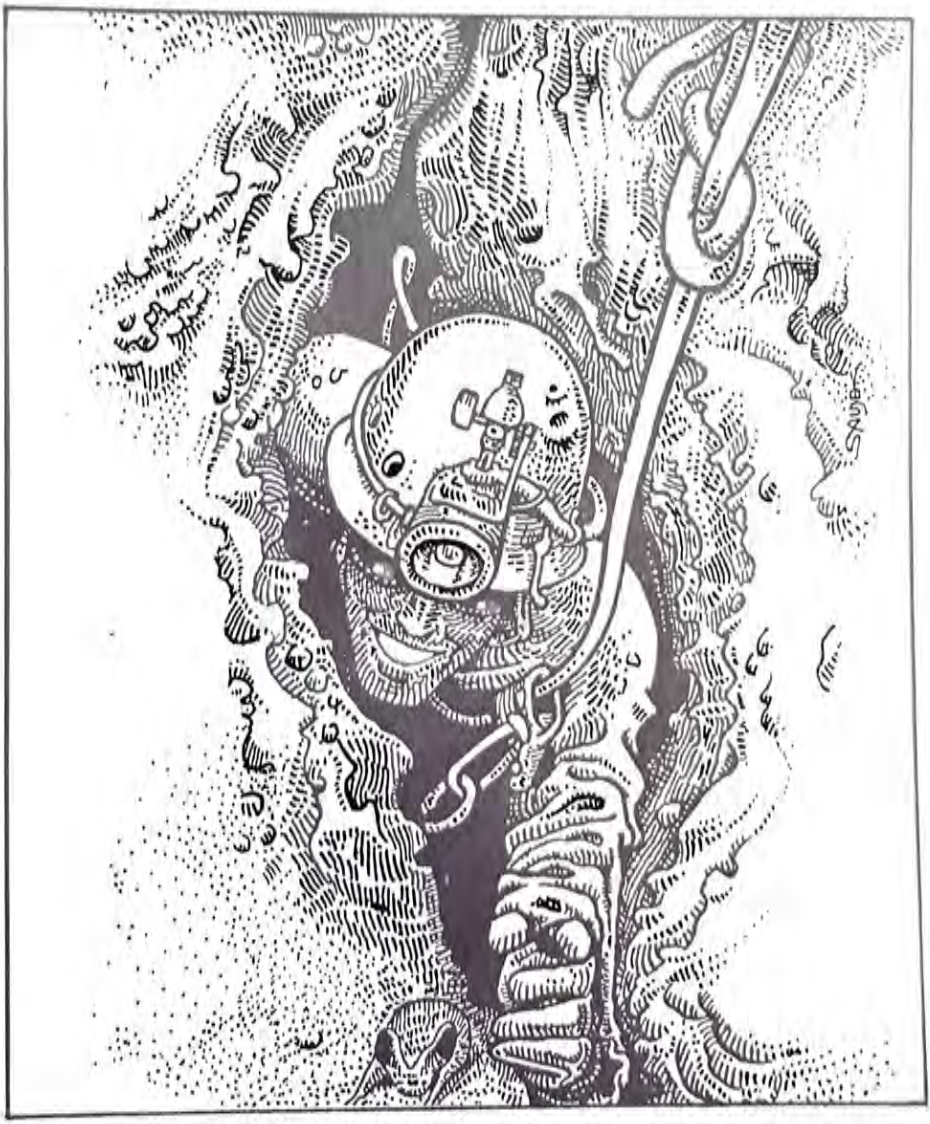

Obsah:

Úvodník ..... str. 1
Zpráva o činnosti ČSS za období 1986-1990
Úvod ..... str. 2
1. Organizační činnost ..... str. 4
2. Činnost sekretariátu ÚV ..... str. 6
3. Speleologická průzkumná činnost ..... str. 7
4. Výchovná činnost ..... str. 19
5. Dokumentační činnost ..... str. 21
6. Propagační, publikační a popularizační činnost ..... str. 22
7. Spolupráce s orgány státní ochrany přírody ..... str. 25
8. Spolupráce se správami zpřístupněných jeskyní ČR ..... str. 26
9. Spolupráce se Slovenskou speleologickou společností ..... str. 27
10. Zahraniční styky ČSS 1986 - 1990 ..... str. 28
11. Vědecko-výzkumná činnost ..... str. 36
12. Ostatní spolupráce ..... str. 39
13. Bezpečnost práce, ochrana zdraví a SZS ..... str. 40
14. Technická činnost ..... str. 41
15. Speleopotápěčská činnost ..... str. 42
16. Hospodaření ČSS ..... str. 43
17. Závěr ..... str. 44
Zpráva o činnosti ÚRK ..... str. 44
Rámcový plán činnosti ČSS po 3. sjezdu ..... str. 46
Usnesení 3. sjezdu ČSS a 1. valného shromáždění ..... str. 47
Stanovy ČSS ..... str. 50

Myslím, že není třeba speleologické veřejnosti připomínat, že se ve dnech 15.-18. 11. 1980 konal v Mariánských lázních III. sjezd České speleologické společnosti, který se ve smyslu nových stanov na tomto sjezdu schválených stal I. valným shromážděním. Veškeré podstatné materiály ze II. sjezdu - I. valného shromáždění Vám přináší toto číslo Spelea. Vím, že nejsou tyto materiály pro mnohé příliš zajímavé, ale domnívám se, že jde o materiály, které by měl znát každý člen společnosti a jejich publikaci ve Speleu považuji za vhodný krok směřující ke splnění tohoto cíle.

Nechci zde komentovat zprávu o činnosti. Jistě, že se na něco zapomnělo a bude se někomu zdát neúplná. Nechci komentovat ani programové prohlášení (snad příliš obecné) ani usnesení I. valného shromáždění. Tím méně chci rozpoutat další diskusi okolo vhodnosti či nevhodnosti některých formulací z nových stanov. Přesto mi však dovolte, abych alespoň několika větami komentoval Vaše rozhodnutí, zvolit mne předsedou.

Především si uvědomuji, že moje kvality jsou oproti mému předchůdci, panu docentu Panošovi, velmi slabé. Nemám patřičné vzdělání v oboru, který by přímo souvisel se speleologií (t.j. geologické či geografické) a moje styky s mými kolegy doma i v zahraničí se tedy zužují především na oblast praktické speleologie, přičemž jsem jazykově omezen na angličtinu a ruštinu. A pak mi chybí obrovská přirozená autorita mého předchůdce, jeho laskavost a pochopení, které uplatňoval při překonávání všech úskalí, která se objevila při vývoji naší společnosti. Proto jsem velmi rád, že jste pana docenta Panoše zvolili čestným předsedou naší společnosti a jsem přesvědčen, že mi bude v mnoha ohledech skutečnou oporou.

Ke konci I. valného shromáždění mě také napadlo, že bych měl učinit nějaké "prohlášení" jako nově zvolený předseda. Byli jsme však ve velké časové tísni a tak mi tedy dovolte, abych těch pár vět, které jsem tenkrát chtěl vyslovit, vyjádřil závěrem této předmluvy.

Mým hlavním přáním je uchovat jednotu České speleologické společnosti a všemi prostředky usilovat o to, aby se vysoká prestiž této organizace doma i v zahraničí dále zvyšovala. K tomu je zapotřebí především Vás jeskyňářů, kteří vkládáte do speleologie svůj čas, nadšení, peníze, zdraví... Naším úkolem (tím myslím nové předsednictvo) je vytvořit pro tuto činnost ty nejlepší podmínky, ať už ekonomické, materiálně technické, legislativní, v oblasti bezpečnosti či výchovy a vzdělávání. Nám všem bych přál, abychom si naše společné úsilí nekomplikovali malichernými spory a žabomyšími válkami. Mějme na paměti, že jsme členy České speleologické společnosti proto, abychom mohli co nejlépe jeskyňařit, a ne proto, abychom si vytvářeli důvody, které vám v tom brání.

David Havlíček

ZPRÁVA

O ČINNOSTI ČESKÉ SPELEOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

ZA OBDOBÍ 1986-1990

Úvod

V letošním roce uplyne již 12 let od založení naší České spoleologické společnosti. To je doba, za kterou se již dostatečně vyhranil profil naší organizace, během které jsme si vydobyli své místo na poli průzkumu, výzkumu a ochrany krasu a zařadili se domezinárodního spoeleologického hnutí mezi organizace, které mají i v Mezinárodní speleologické unii uznání.

Úkoly pro období, za kterým se dnes ohlížíme, jsme si stanovili na našem 2. sjezdu v Čelákovicích na začátku roku 1986. Můžeme konstatovat, že všemi jsme se vážně zabývali a s většími či menšími úspěchy je plnili. Pochopitelně, jsme dobrovolná společenská organizace, těžiště činnosti je v základních organizacích a v zájmu či osobní iniciativě členů. Proto úkoly, s nimiž se členská základna neztotožní, nelze nikomu vnucovat.

Naše dosavadní organizace, řízení i způsob práce ústředních orgánů byl plně poplatný minulému centralistickému pojetí i ideologii. S ní jsme více či méně museli korespondovat, abychom jako organizace vůbec existovali, abychom zachovali či rozvíjeli i takové činnosti, které minulým vládcům do oka zrovna nepadly, abychom například rozvinuli na tehdejší poměry nezvykle rozsáhlou spolupráci se západními organizacemi, či umožnili hospodářskou činnost základních organizací, i když byla často na samé hranici zákonů.

Požadavkům minulého systému pochopitelně odpovídalo také výrazně centralistické pojetí našich prvních i druhých stanov. Politické změny posledního roku však i v naší společnosti umožnily širokou diskusi o dalším uspořádání speleologie a budoucnosti naší organizace. Lednový aktiv zástupců všech složek naší společnosti vytvořil podmínky pro přípravu nových stanov, jejichž návrh je našemu sjezdu předkládán. Mají to být stanovy demokratické společenské organizace samostatných, za svoji činnost plně odpovědných základních organizací či klubů, spojených a koordinovaných demokratickým vrcholným orgánem, jehož hlavní starostí bude udržet odbornou i morální úroveň, napomáhat bezpečnosti, koordinovat národní i mezinárodní spolupráci.

Se změnami po listopadové revoluci loňského roku přišla i základní změna v naší rezortní gesci: v návaznosti na vznik ministerstva životního prostředí ČR a přechod všech složek státní ochrany přírody do jeho rezortu, přešla 1. ledna 1990 pod jeho gesci i naše společnost.

Od 1. července 1990 se prostřednictvím rezortní gesce namísto zrušeného Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody stal jeho nástupce - Český ústav ochrany přírody v Praze.

Také v uplynulém období byla těžištěm speleologické činnosti většiny našich organizačních složek zejména systematická a trpělivá průzkumná a prolongační práce na svěřených lokalitách, namáhavé často nebezpečné výkopy a ražby, náročné potápěčské průzkumy, špičkové speleoalpinistické výkony. K nejvýznačnějším objevům v Českém krasu v uplynulém období patří zejména objev jeskyně BUML (délka více jak 300 m), objev jeskyně Marie (délka více jak 200m) a objev jeskynního systému tvořeného jeskyněmi Dynamitka a Severní s délkou přesahující 300 m chodeb. V Moravském krasu došlo po více jak 100 letech výzkumu k propojení Býčí skály a Rudického propadání. Nové rozsáhlé chodby byly objeveny i v Amatérské jeskyni. Drobnější objevy byly uskutečněny na desítkách dalších krasových lokalit ČSFR - jmenujme alespoň namáhavý a nebezpečný průstup sifony Silické Ladnice.

Na tyto práce navazovalo podle možností organizací mapování, dokumentace, na řadě lokalit i výzkum geologický, paleontologický, mikroklimatologický a další specializované práce. Oproti předchozím létům se rozšířil speleologický průzkum historických podzemních prostor, převážně podzemí měst a památkových objektů, ale i starých důlních děl. Řada organizací je prováděla na vysoké odborné úrovni i v rámci hospodářské činnosti. Oproti minulosti byla větší pozornost věnována výchově a vzdělávání, na rozdíl od špatně vydávaného ústředního zpravodaje se dobře rozběhlo i vydávání odborových příruček a metodik. Za to patří dík zejména ÚOK pro výchovu a jejím spolupracovníkům. Významných výsledků i na poli mezinárodním dosáhla naše speleoterapie, dobré jméno a postavení doma i ve světě (i přes problémy s technickým vybavením) mají naši speleopotápěči. O dodržení kroku se světem v technice a speleoalpinismu se snažila Úok technická, nad bezpečností bděla ÚOK pro bezpečnost a speleozáchranná služba.

Oproti předchozímu období se výrazně rozvinula naše mezinárodní spolupráce. Vedle aktivní a nezvykle početné účasti členů ČSS na 9. i 10. mezinárodním speleologickém kongresu v Barceloně i v Budapešti, byla obeslána řada významnějších akcí Mezinárodní speleologické unie, základními organizacemi byla uspořádána celá řada zahraničních expedic, z nichž např. objev jednoho z největších jeskynních dómů na Novém Zélandu a výzkumy ledovcového krasu na Špicberkách se svými výsledky zapsaly do análů světové speleologie.

Bohužel, úspěchy byly vykoupeny i tím nejdražším, lidskými životy. Nesmíme zapomenout na oběti Pavla Glozara, Jaromíra Musila, Zdeňka Nigrina a Miroslava Peška.

Podívejme se nyní blíže na výsledky práce ČSS v letech 1986-1990 podle jednotlivých okruhů činnosti.

1. Organizační činnost

Ústřední výbor pracoval ve složení podle výsledků voleb 2. sjezdu po následujícím rozdělení funkcí:

předseda: doc. dr. Vladimír Panoš, CSc.
místopředseda: doc. dr. Jaromír Demek, DrSc., pověřen též řízením ÚOK pro výchovu
místopředseda: dr. František Skřivánek, pověřen též řízením ÚOK pro historické podzemí
tajemník: ing. Daniela Bílková
pokladník: Pavel Nosek, p. m.
hospodář: dr. Stanislav Mayer
členové: Josef Řehák
Miroslav Kubeš
RNDr. David Havlíček, CSc., pověřen též řízením ÚOK pro mezinárodní spolupráci
Josef Wagner
ing. Ferdinand Šmikmátor, pověřen též řízením ÚOK technické
RNDr.Jaroslav Hromas
Dušan Milka, p.b.
náhradníci: ing. Michal Piškule, pověřen též řízením ÚOK speleopotápěčské
MUDr. Pavel Roth
ing. Jiří Hovorka

Na 14. zasedání byl kooptován ing. M. Piškula za ing. F. Šmikmátora, který se vzdal členství v ČSS. V listopadu 1986 odešla na mateřskou dovolenou ing. Daniela Bílková a činnost tajemníka vykonávala až do r. 1989 omezeně. Těžiště její práce v té době převzali místopředseda dr. Skřivánek a pracovnice sekretariátu ÚV.

ÚV ČSS se sešel v uplynulém období celkem na 22 zasedáních (6x v r. 1986, 4x v r. 1987, 4x v r. 1988, 4x v r. 1989 a 4x v r. 1990). Mezi zasedáními řídili činnost společnosti členové ÚV podle usnesení ze zasedání ÚV. Organizační práce, spojené se zajišťováním činnosti ÚV zajišťoval sekretariát ÚV pod vedením dr. Skřivánka, dr. Hromase a ing. Bílkové.

ÚV ČSS na svých zasedáních pravidelně řešil organizační otázky k činnosti složek, hospodaření, mezinárodní spolupráci, plány činnosti, zprávy o činnosti, centrální akce, ediční činnost. Celé funkční období se ústřední výbor zabýval řešením řady zásadních otázek:

- projednávání stanov schválených na 2. sjezdu ČSS na ministerstvu vnitra a reakce na připomínky ostatních rezortů,
- plnění závěrů 2. sjezdu ČSS,
- pojištění členů ČSS při činnostech v jeskyních,
- opatření ČBÚ k souběhu hornické a speleologické činnosti,
- zajišťování výjimek pro činnost v chráněných územích,

- jednání s ČBÚ a ČGÚ ohledně registrací a přihlašovací povinnosti vyplývající z vyhl. ČBÚ č. 104/88 Sb. a ČGÚ č. 8/89,
- účast na 9. a 10. mezinárodním speleologickém kongresu,
- jednání s Českým cenovým úřadem o povolení bezplatného vstupu do turisticky zpřístupněných jeskyní, vstup povolen od 1. 7. 1986,
- jednání s ministerstvem financí o možnosti odstranění tvrdosti zákona o důchodové dani, povoleno od r. 1989,
- arbitrážní řízení s Přerovskými strojírnami,
- podpora a účast členů ústředního výboru na centrálních akcích.

Pro upřesnění dalšího vývoje činnosti ČSS svolal ÚV ČSS na 24. 2. 1990 aktiv zástupců složek ČSS. Aktiv schválil zachování dosavadního názvu společnosti, termín 3. sjezdu a zásady pro tvorbu nových stanov.

Činnost společnosti řídil ústřední výbor za pomoci vydání dalších 7 interních předpisů a pokynů:
- Směrnice pro zpracování a odevzdávání dokumentace,
- Výcvikové směrnice pro speleopotápění ČSS,
- Směrnice pro speleoalpinistickou činnost,
- Skartační řád,
- Směrnice o životnosti materiálu - novelizace,
- Metodický pokyn k zásadám při geologickém průzkumu a hornické činnosti,
- Prozatímní směrnice k mezinárodní spolupráci.

Průběžně ústřední výbor projednával žádosti o vznik nových základních organizací. Po zvážení důvodů schválil vznik základní organizace:

4-03 Labské pískovce
2-02 Šumava
6-22 Devon
2-03 Megaros
1-09 Niphargus
7-11 Barbastellus
6-23 Aragonit
5-05 Trias
5-06 Orlické hory
1-08 Týnčany
6-24 Spelektra
3-06 Svatá Barbora
1-11 Barrandien.

Nebyl schválen návrh na ustavení ZO v Jáchymově a návrh na rozdělení ZO 3-03 a zřízení ZO Otavský kras. Bylo schváleno sloučení ZO 1-07 a 1-08. Prostřednictvím prokuratury byla dokončena likvidace ZO 1-08 Aven, která byla zrušena v předchozím sjezdovém období.

Na základě žádostí ZO ústřední výbor schválil změny jejich názvů. Nynější názvy jsou:

ZO 1-03 Speleot, 2-01 Chýnovská jeskyně, 3-03 Šumavský kras, 6-04 Rudice, 6-10 Hluboký závrt a 7-05 Robinson.

Předložené návrhy na sankční opatření ústřední výbor projednával s krajskými výbory. Bylo uloženo:
pozastavení činnosti ZO 3-03, 6-03, 6-13 a 7-09. S výjimkou ZO 6-03 byla jmenovaným ZO činnost obnovena. M. Vaněk (7-03) byl zbaven funkcí. Ze společnosti byli vyloučeni tito členové: p. Voves (3-03), p. Kubišta (6-18), p. Kabrda (6-08), pp. Šustová, Hrazdíra (6-11), pp. Hodura, Kučera (6-13) a pp. Koukol a Hovorka (6-08).

ÚV ČSS projednával téměř na všech svých zasedáních až do 12. 10. 1989 mimo jiné vydávání informačního zpravodaje Stalagmit, které skoro stagnovalo. Proto ÚV ČSS na 17. zasedání se ztotožnil s názorem redaktora p. Vojíře, který pro časté kritiky nehodlal dále vydávat Stalagmit pro ÚV, ale jako časopis ZO 1-06. ÚV proto schválil název nového centrálního informačního věstníku - SPELEO a jeho redakční radu. SPELEO č. 2 bylo vydáno v polovině r. 1990.

2. Činnost sekretariátu ÚV

Sekretariát ČSS zajišťoval průběžně plnění závěrů ze zasedání ÚV ČSS, jejich přípravu, k jeho běžné agendě náleželo dále:
- přepisování, rozmnožování a distribuce interních předpisů, směrnic a oběžníků, přihlášek a členských karet, hlavičkových papírů aj.,
- distribuce knihovny ČSS, Spelea aj. tiskovin,
- vedení centrální evidence členů ČSS,
- vystavování objednávek, fakturace v souvislosti s centrálním rozpočtem,
- získávání podkladů pro rozhodovací činnost ÚV,
- projednávání možnosti přídělu nafty na ministerstvu kultury,
- výpomoc ÚOK pro mezinárodní spolupráci při vyřizování podkladů pro výjezdy členů ČSS a zvaní cizinců na akce ČSS.

Pro kvalitnější činnost sekretairátu bylo v r. 1986 projednáváno uvolnění ing. Bílkové ze SÚPPOP pro stálý výkon funkce tajemníka, které nebylo dokončeno. Proto nastoupila do sekretariátu p. Prokůpková, která tuto činnost vykonává dodnes. V r. 1987 byla vystřídána na půl roku sl. Dytrychovou.

V r. 1989 se musel sekretariát a dokumentační středisko přestěhovat do Auersperského paláce. S tím sekretariátu vypomohli pp. Havlíček, Hromas, Kučera, Cílek, Hovorka, Jančařík, Kautský a Horušický. V této době byla činnost sekretariátu velmi omezena.

Po vyrobení legitimací sekretariát zahájil práce na jejich výměně tak, aby se současně aktualizovala centrální evidence členů. Od dubna 1990 sekretariát stále průběžně urguje několik ZO o dodání podkladů.

Pro sídlo sekretariátu se dosud nepodařilo zajistit samostatné prostory a jejich technické vybavení. Sekretariát užívá stále prostory náležející dříve SÚPPOP, nyní ČÚOP, jehož pracovníkům náleží poděkování za to, že umožňují práci členům ÚV.

3. Speleologická průzkumná činnost

Hlavní náplní činosti ČSS byla speleologická průzkumná činnost, kterou zajišťovaly jednotlivé základní organizace společnosti ve svých zájmových oblastech. Rozvíjena byla i spolupráce mezi jednotlivými základními organiazacemi (např. při průzkumech zatopených částí jeskyní, při aplikaci specializovaných metod aj.) a mezi dalšími složkami společnosti. Tím bylo zajištěno systematičtější provádění prací za využití odborných znalostí a materiálového vybavení. Výsledky speleologické průzkumné činnosti byly aplikovány ve výchově, popularizaci a využívány ve spolupráci se státními orgány a organizacemi a ve vlastní vědeckovýzkumné práci.

Obecně a systematicky byla speleologická průzkumná činnost zaměřena na:

- vyhledávací průzkumné práce (povrchové vyhledávání krasových jevů s aplikací jak klasických, tak speciálních metod),
- otvírkové průzkumné práce (otvírky jeskynních vchodů, závrtů a závalů),
- prolongační průzkumné práce při využití zejména technických prací,
- sondážní práce.

Regionálně byla speleologická průzkumná činnost zaměřena na:

- tradiční lokality v klasických krasových a pseudokrasových oblastech ČR. Přednost byla dávána průzkumu lokalit, o které měly zájem státní orgány či organizace. V některých případech byla práce i dotována jejich finančním příspěvkem,
- na krasové oblasti v SR a v zahraničí, zejména formou národních a mezinárodních expedic či dalšími druhy spolupráce,
- vyhledávání dalších perspektivních krasových a pseudokrasových lokalit v dosud neprozkoumaných terénech v ČSFR i v zahraničí.

Přehled průzkumných prací vykonaných od 2. sjezdu ČSS jednotlivými ZO ČSS:

ZO 1-01 ČESKÝ KRAS
působila na svých lokalitách - Svatý Jan pod Skalou, kde prováděla zejména rekognoskaci tohoto území, v Radotínském údolí a na Nové propasti prolongaci, Aksamitovou bránu předala ZO 1-03. Na řešení problému Velké Moravy spolupracovala se ZO 5-01.

ZO 1-02 TETÍN
se zabývala registrací a dokumentací jeskyní v lomech Kruhovém (j. 1415 Tereza, 1416 Striptérka) a Plešivci (1813 Jatka, 1814 Krystalová, 1815 Míša, Šárka - spolu se ZO 1-04). Prolongační práce prováděné na základě průzkumů a dokumentace vedly k objevům v j. Terasová (objev 19,5 m Marušákova část), komínu v Montánce (12 m chodba), Plší j. (30 m), Portálová j. (15 m komínů a puklin) a objev nové jeskyně 300 m dlouhé, jeskyně BUML. Prolongační a dokumentační práce dělala

ZO dále v j. Martina (spolu se ZO 1-05 uskutečněn radiotest), jeskyně v Kodském polesí a znovuobjevena byla Nová jeskyně. Na propadu Pluto byly práce ukončeny. V 19. oblasti Českého krasu probíhal povrchový průzkum s menšími prolongacemi v oblastech Mramor, Šámor, Bacín a Vysoká skála.

ZO 1-03 SPELEOT
získala lokalitu Aksamitova brána, kde uskutečnila geofyzikální měření, výkop sondy, čištění spodního profilu. Na lokalitě Týnčany byly ve spolupráci s OP uskutečněny prolongační práce.

ZO 1-04 ZLATÝ KŮŇ
v minulém období jednak pracovala na svých lokalitách, jednak sledovala jeskyně odkrývané těžbou vápence. V závrtu bylo oproti jeho dnu dosaženo hloubky cca - 14 m a na pracovišti zvaném Austrálie bylo dosaženo oproti ústí hloubky cca - 12 m. V lomu Plešivec byla zaměřena Ctiradova jeskyně o délce více jak 120 m a hloubce cca - 23 m. ZO se zabývala průzkumem a dokumentací starých důlních děl - Prosecké podzemí, pískovcových chodeb Bílého koně v Praze 9. Byly nalezeny 2 podzemní pískovcové lomy u Třebotína na Čáslavsku a zkoumáno krasové území u Miskovic u Kutné Hory. ZO upřesňovala zaměření nové vstupní štoly do Koněprus.j., kontrolovala ražbu a provedla zemní práce při jejím napojení.

ZO 1-05 GEOSPELEOS
průběžně studovala chemizmus jes. výplní, mikroklima jeskyní, zabývala se interpretací leteckých snímků se zaměřením na tektoniku a počítačovým zpracováním map Čes. krasu a plánů jeskyní, provedla hydrometrická profilování Kačáku. V r. 1986 udělala radiotest v j. Martina a v r. 1989 ve Staré Amatérské jeskyni.
V lomu Paraple ZO mapovala povrch a lokalizaci krasových jevů. Ve Staré aragonitové jeskyni byl uzavřen vchod a bylo prolongováno, v Podtraťové j. dokumentováno a prolongováno, ostatní lokality byly dokumentovány a kontrolovány.
ZO se podílela na objevu 1200 m chodeb v j. Mrtvých netopierov.

ZO 1-06 SPELEOLOGICKÝ KLUB PRAHA
V oblasti plošiny Amerika pokračovalo vyhledávání krasových jevů a povrchová dokumentace okolí lomu "N", kde byl zmáhán zával. V Rybízovém lomu probíhaly prolongační a sondážní práce.
V oblasti lom Chlum-Doutnáč-Boubová probíhaly práce v jeskyních. Nad Kačákem - zmáhání závalu, úprava, Srbské j. - budování uzávěru, Netopýří j. - dokumentace a prolongace s objevem Doutnákového domu, Barrandova j. - čištění, Kalcitová j. - dokumentace.
V oblasti Karlštejna byly v Beranově lomu objeveny 2 nové jeskyně: j. Marie v r. 1987 a j. Dynamitka v r. 1988. Prolongační práce probíhaly v j. Rudolfova, dokumentační práce a sondáže v j. Kostelík a čištění a osazení nových lezeckých bodů v Tomáškově propasti. Průzkum Pražského podzemí probíhal také částečně jako hosp. činnost.

ZO 1-07 KRASOVÁ SEKCE
Průběžně probíhá registrace a lokalizace jeskyní Českého krasu, průzkum a registrace pseudokrasových jevů České křídové tabule, dokumentace skalních hrádků a vyhledávání a dokumentace skalních mlýnů. Bylo hodnoceno mapování j. Arnoluka. V j. Libušínská a Rajnova bylo dokumentováno a prolongováno. V libušínských slínovcích a na Pašijové dráze a Smečenské rokli byl měřen posun bloků.
Orientačně bylo zkoumáno historické podzemí u Velenic - Pusté kostely a štoly náhonu brusírny.

ZO 1-08 SPELEOKLUB TÝNČANY
byla ustanovena v r. 1989. Zahájila práce na lokalitě Týnčany a to v Divišově j. - prolongace, instalace el. osvětlení a v j. Velikonoční - uzavření vchodu, čištění, výkopy. Uskutečnila záchranný archeologický výzkum středověkých dolů u Kašperských hor.

ZO 1-09 NIPHARGUS
ustanovená v r. se zabývala na Koukolové hoře průzkumem, sledováním mastných fleků a fotodokumentací. V Nové propasti pronikla do nových menších volných prostor.

ZO 1-10 SPELEOAQUANAUT
uskutečnila řadu objevů v zatopených jeskyních. V SR v Silické ladnici objevila v letech 1987-89 cca 1 km chodeb v odtokovém sifonu na pokračování Černého potoka a v Hrušovské jeskyni ve Slovenském krasu objevila přítokovou puklinu.
V ČR v Chýnovské j. objevila pokračování 50 m a volný komín a v j. Dynamitka v ČK po 20 zatopených metrech postoru 3x4x3 m a nové chodby. Další potápěčské práce a dokumentaci uskutečnila na lokalitách Albeřická j., důl Čermná na Sev. Moravě, důl na zlato u Těšova. V Dubnických opálových dolech ZO mapovala a natáčela film.

ZO 1-11 BARRANDIEN
ustavena v r. 1990, projednávala předání lokalit.

ZO 2-01 CHÝNOVSKÁ JESKYNĚ
měla těžiště práce v rekonstrukci Chýn. j. a po jejím otevření pomáhala při její údržbě, čištění a průvodcovskou činnost. ZO dělala průzkumné práce na vyhledávání podzemní chodby v Dráchově a následnou prolongaci. Vyčistila studnu na Nových Hradech.

ZO 2-02 ŠUMAVA
v j. Jiříčkova skála u Malenic dokončila objevné práce a dokumentaci. Ve vápencovém lomu Rachačka provedla průzkum a prolongaci s objevem nové j. Liščí. Pseudokrasové jevy ZO zkoumala na lokalitách Hrad u Vodňan a v údolí říčky Černé na Kaplicku, kde objevila 10

menších pseudokrasových jeskyní. Prolongaci, průzkum a kompletní dokumentaci dělala ZO v jeskyni U Hamru a prolongaci jeskyně U viaduktu v Dobrkovicích u Českého Krumlova.

ZO 2-03 MEGAROS
ustanovená v r. 1987 dělala pokusné otvírkové práce na lokalitách Muckov a v údolí Čertice. Zkoumala a mapovala historická podzemní díla ve Zlaté Koruně, v Rájově u Českého Krumlova a ve Lhenicích.

ZO 3-01 MACARÁT
na lokalitě Vackova jáma zajišťovala průzkumné práce, mapování, sledování vodních stavů. V r. 1987 při nízkém stavu vody objevila pokračování chodeb a v zatopených částech v r. 89 objevila nové chodby ZO 1-10. Další zatopené chodby ZO 1-10 objevila v r. 87 po předchozí těžbě ZO 3-01 v Jírovic šachtě Na Zámku.
Na lokalitě Peklo byla čerpána voda, čímž byly objeveny trativody k j. Peklo II. V Pekle III byla provedena prorážka, čerpání vody a dokumentace.

ZO 3-02 JESKYŇÁŘI
průběžně udržovali, kontrolovali a upravovali vchody do Lorety u Klatov. V Otavském krasu byla objevena menší krasová dutina. Průzkumy lokalit a otvírky ZO dělala na lokalitách Nelice, Bzučí a Lipová Lhota.

ZO 3-03 ŠUMAVSKÝ KRAS
se zabývala starými důlními díly v Nevřeni a Plzni-Božkově, kde uzavřela vchody a prováděla exkurze. V j. Pod Svatem bylo prolongováno. Majitel lomu v Nezdicích nedovolil ZO vstup k jeskyni Fík.

ZO 3-04 ZÁPAD
v dole C1 Michael objevila v r. 86-88 cca 280 m nových chodeb. Zabezpečila vchod, měřila teploty, odebírala vzorky vody a sedimentů, počítala netopýry, prováděla průzkum rozrážek a horních pater a zabezpečila ústí propadlé štoly, kde byli částečně zasypáni 2 lidé. Sledovala lokality VS1 Jan na Poušti a důl Otto ve Svojšíně. V Kladrubském klášteře sledovala, zmáhala a zajišťovala propad, kde objevila neznámý gotický prostor a kosti, vše dokumentovala, razila chodbu a prozkoumala kanalizační síť. V r. 89 činnost ZO začala stagnovat pro neshody s báňskými úřady.

ZO 3-05 PERMONÍCI
sledovala průběžně stanoviště netopýrů a vypracovávala související pasporty. Dokumentaci ZO zpracovala na lokalitách Jeroným a SV svah Lazurového vrchu. Čtyři nové vstupy do štol objevila na Boněnovském vrchu. Na díle Inky ZO zabezpečila nový vstup a starý zavalila. Koncem r. 1989 probíhal v ZO spor o rozdělení.

ZO 3-06 SVATÁ BARBORA
ustavená v r. 1990 pokračovala v pracech na lokalitách ZO 3-05 s výjimkou díla Inky.

ZO 4-01 LIBEREC
prováděla na Ještědském hřbetu na lokalitách Západní, Hanychovské jeskyni a v prostoru Malé Basy uvolňovací práce včetně hloubení sond. V Kryštofově údolí byla objevena jeskyně Rokytka, kde realizovala barvicí pokusy. V okolí vrtu č. 10 ve východní části Ještědského hřbetu zajistila ZO geofyzikální měření. Při vyhledávání a průzkumu Jizerských hor bylo nalezeno několik drobných pseudokrasových jeskyní a jevů. V Lužických horách v Ledové jeskyni na Suchém vrchu se provádí pravidelné měření teplot. Při průzkumu historického podzemí ZO ohledala štoly a šachty v prostoru Šachetní hory (Ještědský hřbet).

ZO 4-02 ÚSTÍ NAD LABEM
se zabývala historickými důlními díly v Krušných horách a Slavkovském lese, kde zkoumala pozůstatky těžby a lokalizovala některá díla jako např. východní štolu ve Ždírnickém údolí, štoly Segen Gottes (Boží požehnání), v okolí Hory sv. Kateřiny, Oloví a Krupky (žíly Lukáš, štolu Sedmispáč - Siebenschläfer). Zpracovala jejich mapy a fotodokumentaci včetně odběru vzorků.

ZO 4-03 DĚČÍN
pracovala především v CHKO Labské pískovce, kde na pravém břehu Labe pozorovala, mapovala, sledovala netopýry a kořenové stalagmity zejména na lokalitách Netopýří jeskyně, Stelzigové jeskyně, Máslová díra, Jílovité peklo, Dámská jeskyně a jiných. V letech 1988 a 1989 objevila 4 menší jeskyně. V CHKO Kokořínsko, Lužické hory a České středohoří prováděla zajišťovací průzkum a dokumentaci lokalit. V Lužických horách na lokalitě Milštejn objevila vchody 2 nepublikovaných jeskyní. Dále ZO prozkoumala sklepení v Děčíně a v obci Brtník, studnu na zřícenině hradu Šaunštejn, štolu na svahu zámku Lemberk u Jablonného v Podještědí. Prováděla práce ve spolupráci s Höhlenforscher-gruppe Drážďany v oblasti Saského Švýcarska.

ZO 4-01 organizovala společně s ÚOK pro výchovu a SčKV III. sympozium o výzkumu krasu Krkonošsko-jesenické soustavy, a to ve dnech 24.-27. 9. 1987 v Českém Dubu.
SčKV pořádal I. setkání jeskyňářů v Jizerských horách, a to ve dnech 21.-24. 9. 1989 v Liberci. Setkání mělo účel seznámit účastníky s vývojem pseudokrasových jevů a zvětrávacích procesů v žulových horninách.

ZO 5-01 BOZKOV
pokračovala na Kralickém Sněžníku v odběrech vzorků vody, hydrochemických rozborech, hydrologických měřeních a pozorováních. V Tvarožných děrách pokračovala v otvírkových pracech, sedimentologickém a paleontologickém výzkumu, mapování a fotodokumentaci. Na povrchu nad jeskyněmi byly zjištěny pomocí bioindikace anomálie v předpokládaném pokračování jeskyně. Limnigraf byl instalován v Pramenu jeskyně.
V Bozkovských jeskyních proběhl čerpací pokus a byla zkoumána možnost propojení objevů z r. 82-86 suchou cestou.
V Poniklé pokračovala ražba tunelu s dokumentací, povrch byl mapován virgulí. Ve Vošmendě proběhla hydrologická a hydrochemická měření a sondáž. Po prolongacích v j. Ve Štěpanické Lhotě byla v r. 89 objevena menší prostora a propástka. Nově objevena a zdokumentována byla j. Střepák v Černém dole. Byly zahájeny práce na otvírce propadů v Jesenném, jižně od Vítkovy pískovny a v Dolních Štěpanicích a v Kozinci u Jilemnice. Průzkum historického podzemí ZO uskutečnila v Poniklé, Levínské Olešnici, Valteřicích, Víchové, Rokytnici nad Jizerou, Štěpanicích a j.

ZO 5-02 ALBEŘICE
v oblasti Horních Albeřic pokračovaly prolongační práce v Albeřické a Celní jeskyni. V Albeřické j. byli sčítáni netopýři, sledován stav vodní hladiny a průzkum zatopených částí uskutečnila ZO 1-10. V oblasti Maršova v j. Trucovna probíhaly prolongační a dokumentační práce a v lůmku nad Maršovem byl v dutině vysledován průvan a zahájena explorace.
Další krasové lokality ZO kontrolovala. Zajistila průzkum některých důlních děl např. Alžběta, Kozárna-Barbora, Barrandov.

ZO 5-03 BROUMOV
se zabývala terénní výzkumnou a průzkumnou činností v oblasti kvádrových pískovců a pseudokrasovou modelací v oblastech Adršpašsko-Teplických skal, Hejdy, Broumovských stěn a SPR Kočičí skály. V r. 86 bylo objeveno 13 nových malých jeskyní a nové mezo- a mikroformy pseudokrasové povrchové modelace, v r. 88 byla objevena j. Studená, Kůlna a Vyhlídka. Byla vybudována geodetická síť na Ostaši. Průběžně probíhal výzkum a sledování stavu kořenových stalagmitů a zahájeny výzkumy arachnofauny. V Heřmánkovickém údolí byly zkoumány blokové zdroje soliflukčního proudu.

ZO 5-04 OSIRIS
zajišťovala komplexní mapování a dokumentaci pseudokrasových jeskyní. Byly objeveny 2 jeskyně - Kraví díra a j. v Chrastavé Lhotě. Nové prostory byly objeveny v j. Rozhraní, kde bylo provedeno geofyzikální měření, evidována chiropterofauna a zjišťován chemizmus vody. Drobnější průzkumné a mapovací práce event. prolongační byly uskutečněny v j. u Studnice, j. u Vlkova a v údolí Bělského potoka.

Mapován byl kras u Knínic a Šebetova. Výzkum a dokumentace štol byl proveden v Železnorudných dolech u Spešova a v Dolní Lhotě.

ZO 5-05 TRIAS
byla ustavena v r. 1987 a zahájila činnost v Železných horách - v lomu Prachovice zrevidovala lomové stěny a objevila v r. 88 jednak 4 jeskyně, které zdokumentovala, a jednak 12,5 m pokračování Páterovy jeskyně. V Páterově j. a Podolské j. ZO osadila limnimetr, měřila pH vody, odebírala vzorky sedimentů a dokumentovala. Ve Vápenném Podole ZO čistila vstupní šachtu, dokumentovala a měřila makroklima j. Pro FS SNB Praha prozkoumala, zdokumentovala a zmapovala j. v Orlickém Záhoří.
Od r. 88 ZO prováděla rekognoskaci terénu na lokalitách u historických důlních děl např. Chrudim (studna a kašna v kapucínském klášteře), Žumberk (hrad a městské sklepy), Lichnice (hradní sklepení), Choltice (sklepy a krypty pod zámkem).

ZO 5-06 ORLICKÉ HORY
založena v r. 1989, podílela se na průzkumu lokalit v oblasti Orlických hor.

ZO 6-01 BÝČÍ SKÁLA
se zabývala na stejnojmenné lokalitě čerpáním, výkopy, sondáží, dokumentací a ražbou štoly do Proplavené skály. Objevila zde cca 350 m nových chodeb a prostor. V jeskyni Barové-Sobolově prováděla kondiční lezení, konzervační práce a dokumentaci, v závrtu U kamenné lávky udělala barvicí zkoušku a v Srbském sifonu ověřovala výsledky barvicí zkoušky a potápěčské práce.

ZO 6-02 při SKP BOSKOVICE
v Malém hřebenáči rozšiřovala chodbu, v železnorudných šachtách prováděla hloubící a výkopové práce, v j. Pod smrkem ZO zabezpečila vchod a odklízela materiál. V sondě pod skalní stěnou, nazvanou Čmeláčí j. ZO objevila 5 m volných prostor a po rozbití spadlého bloku zahájila výkopové práce.

ZO 6-03 CERBERUS
zahájila ve Sloupských jeskyních komplexní přemapování, zpracovala návrh oprav osvětlení v hůře přístupných místech, kontrolovala zabezpečení přístupových cest a údržbu lanových instalací poškozených návštěvníky. V Novoročních jeskyních převažovala činnost udržovací a exkurzní, bylo zahájeno přemapování.

ZO 6-04 RUDICE
se zabývala průzkumem povrchových krasových jevů Rudické plošiny a objevila zde 2 vývěry a 1 slepý žlíbek s ponorem. V Rudickém propadání dělala průzkum, prolongaci a dokumentaci. Probíhala

otvírka a těžba v závrtu u Klastermanovy studánky. Pravidelně byla kontrolována Králova jeskyně.

ZO 6-05 KŘTINSKÉ ÚDOLÍ
v jeskyni Jestřábka - Kanibalka - Habříček prováděla prorážku, zahájila prolongaci a budování nového vchodu s nálezem zbytků lidského osídlení, kde musely být práce zastaveny. Hloubící práce probíhaly na lokalitách Černá, Otevřená skála a Bobří závrt. Ochranářský dohled, kontrolu a údržbu s drobnými úpravami a sčítání netopýrů ZO zajišťovala na lokalitách Vokounka, Rudolfka, Stará a Nová Drátenická, Mariánská, Silvestrovka, Předsíňova a Tři kotle.

ZO 6-06 VILÉMOVICKÁ
na všech lokalitách sledovala hydrografické a klimatologické jevy, zabývala se dokumentací, úklidem a údržbou a s výjimkou Kajetánova závrtu a Cihelny prováděla ještě prolongační práce v závrtu 271 U silnice, Staré vilémovické j., propástce v Pokojné a Daňkově žlíbku. Zahájila studium teras a jeskynních úrovní. Historickými podzemními díly se ZO zabývala v Rudicích a v Blansku.

ZO 6-07 při PODHORÁCKÉM MUZEU TIŠNOV
objevila při prolongačních pracech v Králově j. v r. 88 "Trucovnu", a v r. 89 Zasedací síň, Rakousko, Labyrint, síň u Tří macků, 27 m hlubokou propast, Tišňovský dóm (35x17 m) s mnohoženkou bílou, u Leknínu a Hrozivý dóm 20x6x12 m, celkem cca 400 m. Ve Výtokové j. ZO objevila v r. 87 horizontální boční větve a v Mločí kapli při těžbě sedimentů 4 m chodbu. V Kuchyňce probíhaly těžební práce, v Bílé skále otvírkové práce. Kontrolu a dokumentaci ZO prováděla v Květnické propasti a ve Starých štolách v SPR Květnice.

ZO 6-08 DAGMAR
v uplynulém období na všech svých lokalitách prováděla dokumentaci, prolongaci ev. otvírku na všech lokalitách: j. Dagmar, Křížova v Kůlně, ve žlíbku Vaječník, Ve Člopech, Zadní pole, Olejníčkův komín, Babická, U Jeselské cesty. V jeskyni Ve Člopech pro výskyt CO_2 byly práce zastaveny. ZO objevila 2 prostůrky 2x0,4 m v jeskyni 1163 ve žlíbku Vaječník, 4 m nové chodby v j. Zadní pola a zasintrovanou síňku 3x2x1 m v j. 566 U Jeselské cesty. ZO zajistila průzkum podzemí kostela v Kurdějově.

ZO 6-09 LABYRINT
v Amatérské j. překonala proplaváním 3 sifony v délce 60 m při objevu 1100 m nových chodeb. V oblasti Říčky ve spolupráci se ZO 6-11 prováděla hydrologický a hydrografický průzkum, geologii oblasti a její sledování z ekologického hlediska. Informativní potápěčský průzkum proběhl v j. Býčí skála, Jestřábka, Otevřená skála, Ostrovská vodní j., propadání Lopače a Malý výtok - Stovka.

ZO 6-10 HLUBOKÝ ZÁVRT
prováděla ražbu a prolongaci ve Vajckornově a Hlubokém závrtu. V Maruščině závrtu byla založena pažená šachta. Chlupatý závrt je v konzervaci.

ZO 6-11 KRÁLOVOPOLSKÁ
se zabývala hydrologickým, hydrogeologickým, hydrochemickým, hydrografickým a hydrobiologickým výzkumem vod v oblasti Říčky, geofyzikálním průzkumem a prolongacemi na lokalitách Ochozská j., j. Pekárna, J. Jezevčí, ventarola v Kamenném žlíbku, paleoponor u lomu pod Hostěnicemi a Hostenické propadaní.

ZO 6-12 SPELEOLOGICKÝ KLUB BRNO
objevila v r. 86 v jeskyni Malý lesík 49 m chodeb a v jeskyni Sloupské Vintoky v r. 88 2 dutiny s trativody. V jeskyni Velký pes pokračovaly průzkumné, prolongační a dokumentační práce, v Dámském závrtu konzervační a dokumentační práce. Jeskyně Řečiště, Malý pes a Rubešova byly konzervovány a kontrolovány. V r. 87 ZO objevila neevidovaný zasedimentovaný paleoponor Březinského potoka.

ZO 6-13 JIHOMORAVSKÝ KRAS
sčítala netopýry v CHKO Pálava a prováděla průzkum a popis krasových jevů na Stolové hoře a na Svatém Kopečku. V jeskyni Na Turoldu udržovala Holanovu trasu, prováděla měření a průkopy. Objevila 2 síně 12x10 m o výšce 0,5-2 m. V závrtu Pod vrcholem prováděla prolongaci a objevila síň 7x3x1 m. V SPR Kočičí kámen ZO objevila nový závrt.

ZO 6-14 SUCHÝ ŽLEB
sledovala výskyt mastných fleků v Suchém žlebu a na Harbechách. Sondáže a výkopové práce ZO dělala v Nejezchlebově lomku a v Lažáneckém závrtu č. 17, s objevem v r. 88. Nový vchod ZO budovala v jeskyni Společňák a Zazděná, v j. Na občinách ZO mapovala.

ZO 6-15 HOLŠTEJNSKÁ
zahájila podrobné mapování celého Holštejnska, sledovala závrty a mastné fleky, počítala netopýry a zajišťovala fotodokumentaci všech prací. V jeskyni Nezaměstnaných probíhala ražba spojovacího průkopu a rozrážek s objevem síňky 3x4 m. Jeskyně Holštejnská byla 26. 10. 86 spojena s jeskyní Nezaměstnaných, byly zde raženy rozrážky a byly objeveny 4 dutiny a komín. Jeskyně 510 a jeskyně Hladomorna byly čištěny, hloubeny a sledovány. Kontrolovány byly jeskyně Stará Rasovna, Příční, Lipovecká. V j. Patronová byla dělána sondáž, prolongace a hloubení v závrtě u Trojičky a v závrtě 63 a 67. V j. Nová Rasovna pronikli potápěči z Kladna 2 sifony do Spirálky s objevem volné hladiny a komínu. Dohodou byla na 5 let předána ZO jeskyně 808/I Stará Amatérská, kde byla zahájena dokumentace, sondáže, prolongace a potápěčské práce. V r. 89 byly objeveny 2 síňky, cca 35 m

chodeb a komín v Neznámé chodbě. Bylo zahájeno zaměřování k j. 13c, potápěči propluli 120 m, z toho 70 m byl polosifon.

ZO 6-16 TARTAROS
objevila nové části v ponoru Lopače a ve Vintokách, kde dělala průzkum, mapování, prolongační práce. Tyto práce prováděla v j. 576 A, v Jandourkových závrtech, ve Škrapové propasti, Manželském závrtě, Šachtě adamováků a v j. Liščí. V ponoru Lopače ZO dále uskutečnila geofyzikální měření, čerpací pokus a potápěčský průzkum ve spolupráci se ZO 6-09. Hloubení a dřevení závrtu v Ostrově u Macochy probíhalo ve spolupráci se ZO 6-19.

ZO 6-17 TOPAS
v r. 1988 objevila 10 m pokračování Suchdolského ponoru 75B a 40 m pokračování Povodňového Suchdolského ponoru. V Kamenném ponoru objevila v letech 1988-89 20 m nízkou chodbu a další pokračování 25 m a 6 m. Na uvedených lokalitách ZO mapovala, prolongovala, prováděla instalační práce a j. V jeskyni Brumlerka -47A připravovala prolongaci, Vavřinecké paleoponory zejména revidovala.

ZO 6-18 CUNICUNULUS
se zabývala povrchovým ohledáváním míst s pozůstatky historického dolování v Dlouhé Vsi, Jezdovicích, Chaloupkách, Kozcích, Pavlově, Lidmani, Třešti, Jihlavě, v oblastech Třebíčska, Chrudimska, Pelhřimovska. Průběžně zajišťovala průzkum jihlavského podzemí. Otvírku, předběžný průzkum, průzkum, dokumentaci, prolongaci, čištění a vypouštění vody ZO dělala zejména ve štolách Růženině, Pekelské, Sv. Jiří, Josefa u Vřesců, Královské, Svaté Anny. ZO objevila novou štolu v Jihlavě.

ZO 6-19 PLÁNIVY
v jeskyních Spirálka a Piková dáma provedla přesné zmapování, fotodokumentaci, klimatické pozorování, prolongační práce, tektonická měření a na povrchu geofyzikální měření. Jeskyně Plánivské propadání byla využívána zejména jako exkurzní a tréninková lokalita. Čerpací a barvicí pokus byl uskutečněn v j. V panském klínku, Císařské j., jeskyni 13C a v závrtu č. 37, kde byl objeven trativod a Květnova propast. Tektonická měření a klimatologická pozorování byly uskutečněny v j. Křížový kluk, Stará Rasovna, Panský klínek a v lomu Tanenberk. Ve spolupráci se ZO 6-16 bylo zahájeno hloubení v novém závrtu v Ostrově.

ZO 6-20 MORAVSKÝ KRAS
se soustředila na činnost ve Skleněných dómech v Punkevních jeskyních, kde byl uskutečněn barvicí pokus, některá hydrologická a klimatická měření, fotodokumentace. Prolongací a těžbou byly nově objeveny: šikmá chodba 28 m, Katedrála a 2 kaverny cca 23x14x40 m.

Některé drobnější práce ZO uskutečnia v Netopýří jeskyni (Sloupsko-Šošůvské jeskyně), Větrné j. (Punkevní jeskyně) a jeskyni Mastný flek.

ZO 6-21 MYOTIS
provedla v j. Verunčině otvírku, dokumentaci a znovuotvírku jeskyně po sesuvu.

ZO 6-22 DEVON
v j. 54B Ovčín zajistila vchod a prováděla prolongační práce. V j. 263 Propasťovité bludiště uskutečnila mapování a opravu vstupu.

ZO 6-23 ARAGONIT
byla založena v r. 1987. V Černotínských jeskyních zajistila uzavření vchodu, prolongaci a fotodokumentaci, a objevila prostoru Ouško. ZO čistila vchod do jeskyně Hrana v lomu Na Kucách, který byl zasypán buldorezem. Na lokalitě Vintoky spolupracovala se ZO 6-16.

ZO 6-24 SPELEKTRA
byla ustanovena v r. 1989 po vyčlenění ze ZO 6-03. Do srpna t. r. probíhá jednání v převodu Novoroční jeskyně.

ZO 7-01 ORCUS
pokračovala v komplexním výzkumu pseudokrasových jeskyní vnějšího flyšového okruhu západních Karpat a ve vyhledávání nových pseudokrasových jeskyní v oblasti hřebene Klenov, Kněhyně, Čertova mlýna, Lukšince a v Osoblazském výběžku. Byla objevena jeskyně Mariánka, 2. vstup do jeskyně Vasko, jeskyně č. 10, tři jeskyně po otvírce na hřebeni Lukšinec, pokračování jeskyně Čertova díra a další 3 neznámé jeskyně na JV hřebeni Čertova mlýna. Prolongace, dokumentace, odběry vzorků nátekových a sintrových norem byly prováděny na tradičních lokalitách, tj. jeskyně Vasko, Cyrilka, Kněhyňská, Odndrasovy díry, Fenixovy jeskyně. ZO též průběžně pokračovala v chiropterologickém výzkumu, tj. zajištění kontroly zimující chiropterologické fauny, odběry vzorků pavouků a letní výzkumy netopýrů.

ZO 7-02 HRANICKÝ KRAS
budovala v Hranické propasti novou síť potápěčských měřičských bodů, ověřovala možnosti mapování v hloubkách pod vlivem opojení a prověřovala možnost natáčení videokamerou pod vodou. V Rotundě objevila kanál s volnou hladinou a pokračující chodbu. Výcvikové akce uskutečnila v lomech v Heřmanovicích. Potápěčskými pracemi ZO provedla průzkum zatopené pevnůstky u Turnova, zatopených břidlicových dolů Vítkov-lom Červená, na lokalitách Dubník a Chýnov. Ve Zbrašovských jeskyních zajistila prohlídku a údržbu elektroinstalací v místech s vysokou koncentrací CO_2.

ZO 7-03 JAVOŘÍČKO
razila štolu v propadání U smrku. Otvírkové a průzkumné práce proběhly na lokalitách Vařekova jeskyně, Čelní j., jeskyně Ve svahu, v závrtu u obce Hvozd a ponoru Pod Zkamenělým zámkem.

ZO 7-04 SEVER
v oblasti Lesní čtvrť u Vápenné objevila propadání pravého přítoku Ztraceného potoka a zajišťovala sondážní, mapovací práce, barvení a čerpání vody v jeskyni Za hájovnou, v jeskyni č. 1 a jeskyni č. 2.
V jeskyni Pod Smrčkem č. 2 provedla prolongační práce, v j. Rasovna dokumentaci a opravu vchodu. V oblasti Na Pomezí sledovala a dokumentovala povrchové jevy. V oblasti Vápenná-Polka ZO znovuotevřela vchod do jeskyně Pec, v j. Velký dóm sčítala netopýry a mapovala a v Roušarově jeskyni dělala prolongační, dokumentační práce a sčítání netopýrů.

ZO 7-05 ROBINSON
se zabývala především budováním zázemí pro speleoterapeutickou léčebnu Ve štole a rekonstrukcí objektu u Robinsona a pořádáním táborů pro děti s nemocí horních cest dýchacích. Na lokalitě Rachavy ZO provedla rozšíření vchodu přibírkami, mapování, geofyzikální měření a barvicí pokus, vyražení a zaskružování nového vchodu.

ZO 7-06 KRALICKÝ SNĚŽNÍK
se zabývala vyhledáváním mastných fleků a sledováním chování vyvěraček v oblasti lomu Holba u Raškova, Hanušovické jeskyně, Horní a Dolní vápenky v Branné. V oblasti vápenek v Branné ZO objevila 2 jeskyně a propasťovitou puklinu. V Mramorovém lomu na Horní Moravě zdokumentovala před odtěžením 2 nové malé jeskyně. V jeskyni č. 9 udělala prorážku, v jeskyni č.10 prolongovala. ZO nalezla starý vrt č. 88, kde po odvrtání 24 m došlo ke ztrátě tyče. Přeměřením dosáhla hloubky 64 m a zahájila přípravu experimentu hloubkového fotografování s dálkovým ovládáním. Objevila starou štolu mezi Brannou a Vikanticemi. Průzkumem byly prověřeny 2 patra štábního bunkru.

ZO 7-07 OSTRAVA
vyhledávala neregistrované krasové jevy v oblasti štramberského vápencového masivu. V jeskyni Vykopaná prováděla ZO průzkum a prolongaci. Ve Slámové sluji po prolongacích byly objeveny v r. 87 a 89 nové chodby.

ZO 7-08 SOVINEC
na lokalitě Sovinec lom prolongovala, dokumentovala a uskutečnila georadarové měření, sledovala netopýry a měřila teploty. Na této lokalitě ZO objevila v r. 86 Sintrovou chodbu, v r. 87 v jeskyni č. 4 16 m chodeb a novou jeskyni č. 12 Netopýrská, jejíž pokračování bylo objeveno v r. 88. Na lokalitě Sovinec Výhledy v pramenu č. 5 ZO

provedla hydrogeologická měření, na Sovinci Vodárně prolongovala a mapovala. V Rýmařově Strálku zajistila částečný průzkum štoly, typografická a geologická měření.

ZO 7-09 ESTAVELA
v jeskyni Švecova díra odstraňovala suťový zával, který se zřítil opětně v r. 88 a revidovala instalace. V Hlinité jeskyni prováděla průzkum.

ZO 7-10 HADES
se zabývala na lokalitách Marie Pomocná I, II, III prolongačními pracemi, důlním zaměřením, sledováním chiropterofauny, odběry geologických vzorků a fotodokumentací. V jeskyni Kropenka v Ondřejovicích prováděla prolongaci. ZO se zabývala též profárkami starých důlních aj. podzemních prostor na Vidlích, Suché Rudné Skále a na některých místech Východočeského kraje.

ZO 7-11 BARBASTELLUS
byla ustavena v r. 1987. Prováděla od svého vzniku průzkum chiropterofauny a fotodokumentaci všech prací. Na lokalitě Jízbáň provedla povrchový průzkum, prolongaci. Po otvírce na lokalitě 3b zahájila ražení a v r. 88 zde objevila boční puklinové systémy. Uskutečnila průzkum historického podzemí v Šumperku a průzkum sklepení v muzeu Zábřeh.

Průzkum prováděný v rámci zahraničních expedic je uveden v kapitole o mezinárodní spolupráci.

4. Výchovná činnost

Výchovná činnost byla v uplynulém období zaměřena na proškolení všech členů speleologickým minimem a na navazující odborná školení speleologů I. stupně a speleologů specialistů a na školení se znalostí předpisů dotýkajících se bezpečnosti práce. Na tato školení navazovaly centrální akce, které se zabývaly specializovaným okruhem činností. Garantem výchovné činnosti byla ÚOK pro výchovu. Komise se scházela pravidelně a zabývala se hlavními problémy:

a) vypracováním koncepce odborné výchovy členů ČSS
b) organizací školení členů
c) organizováním spel. akcí jako součást zvyšování kvalifikace, zejména centrálních akcí
d) spoluprací na centrálních akcích organizovaných jinými orgány spol.
e) rozšiřováním mezinárod. spolupráce, zvaní zahr. hostí na akce ÚOK a účastí na zasedání komise pro výchovu UIS
f) řízením a zajišťováním části ediční činnosti, zejména vydáváním knihovny ČSS.

Téměř všechny ZO pořádaly "školení ze speleologického minima" pro své nové členy a každoročně opakovaly školení z bezp. směrnic.

Komise zajistila školení specialistů I. st. v r. 1986, přednášky pro školení a zkoušky specialistů I. st. v Jihomoravském kraji v r. 1987, Severočes., Východočes. a Severomoravském kraji v r. 1989 ve spolupráci s KV.

Formou centrál. akcí (semináře, symposia, kurzy, instruktáže ap.) byla zrealizována celá řada výchovných akcí, směřujících ke zvyšování kvalifikace, výměně zkušeností ap. Jmenovitě se konaly tyto hlavní výchovné akce:

- Střelmistrovký kurz v r. 1986 v Rudě nad Moravou, org. ÚV ČSS a JmKV
- 3. seminář dobrovol. prac. v historickém podzemí ve Stříbře v r. 1987 org. ZO ČSS a Západoč. KV
- 4. evropské symposium o výzk. netopýrů v r. 1987 v Praze, org. UK a ÚOK vědecká
- Činnost při nehodách v jeskyních a záchr. na laně v r. 1987 v Mor. krasu, org. ÚOK pro bezpečnost
- Aktiv geomorfologického mapování a dokumentace pseudokrasu v r. 1987 v Teplicích n/Met., org. ÚOK pro vých., pro dokument. a ZO ČSS 5-03
- 3. symposium o krasu Krkonošsko-jesenické soustavy v r. 1987 v D. Dubu org. ÚOK pro výchovu
- Činnost při nehodách v jeskyních a záchrana na laně II v r. 1988 v Mor. a Čes. krasu, org. ÚOK pro bezpečnost
- Zasedání speleopotápěčské komise UIS v r. 1988 v Mor. krasu, org. ÚOK speleopotápěčská a ZO 6-09
- Nové směry ve speleologii III, vč. zasedání dokumentač. sekce UIS v r. 1988 v Liblicích u Mělníka, org. ZO 1-05 a ÚOK vědecká
- Metody mapování a dokumentace hist. podzemí v r. 1988 v Plzni, org. ÚOK pro výchovu a KV Západočeský
- Činnost při nehodách v jeskyních a záchrana na laně II v r. 1988 v Č. krasu a Mor. krasu, org. ÚOK pro bezpečnost
- 4. symposium o krasu Krkonošsko-jesenické soustavy v r. 1989 v Hor. Moravě-Králíkách, org. ÚOK pro vých., Východoč. a Severomor. KV
- Seminář o dokumentaci kořenových útvarů v r. 1989 v Teplicích n/Met., org. ÚOK pro výchovu a ZO 5-03
- 4. seminář o histor. podzemí v r. 1989 v M. Lázních, org. ÚOK pro vých. a ZO 3-05
- Předkongresová exkurze v r. 1989 v ČSR, org. ÚV ČSS a ÚOK vědecká
- Historické podzemí v r. 1989 v Plzni, org. ÚOK pro výchovu
- Setkání řešitelů výzkumu kořenových stalagmitů za účelem sestavení osnovy výzkumu a dokumentace kořenových stalagmitů v r. 1989 v Teplicích n/Met., org. ZO 5-03
- Přezkoušení střelmistrů v r. 1989 v Praze, org. ÚV ČSS
- Mapování krasu, I a II v r. 1989 a 1990 v Lipovci, org. ÚOK pro výchovu a pro dokumentaci, vč. úvodního soustředění k zahájení úkolu "Jednotná evidence spel. objektů" - dr. Hromas

- Seminář o mikrotvarech v r. 1990 v Jizer. horách, org. ÚOK pro výchovu
- IV. symposium o pseudokrasu se zahranič. účastí v r. 1990 v Beskydech, org. ÚOK pro výchovu a ZO 7-01
- Speleologické kritérium v r. 1990 v Č. Krasu, org. ÚOK technická
- Mezinárod. konference o antropogenním ovlivňování krasu v r. 1990 v Mor. krasu, org. GgÚ ČSAV Brno v ÚV ČSS
- Problematika průmyslového lezení v r. 1990 v Mor. krasu, org. ÚOK techn..

Tradičními každoročními akcemi se staly:
XIII, IX, X, XI, XII. setkání speleologů v Čes. krasu se zahranič. účastí v letech 1986, 87, 88, 89, 90, org. ZO 1-06 ve spolupráci se ZO Středočes. kraje a pod záštitou ÚV ČSS a KV ČSS
Speleofórum 1986, 87, 88, 89, 90 v Liptovci, org. ZO 6-14
IV, V, VI, VII, VIII. školení techniků ZO ČSS v letech 1986, 87, 88, 89 a 90 v Lipovci, org. ÚOK technická
Petrbokův memoriál každoročně pořádá ZO 1-05
15, 16, 17, 18 a 19. roč. speleopochodu "Kolem ještědských děr", org. ZO 4-01
10, 11, 12, 13, 14, 15. roč. dálk. pochodu Moravským krasem "Memoriál RNDr. Burghardta", org. ZO 6-08.
Neuskutečnil se seminář o hydrometrii a hydrochemii, organizátor ZO 5-01 a ÚOK vých. pro nedostatek přihlášených.

ÚOK pro výchovu byla iniciátorem vydávání Knihovny ČSS a brožurek ke kongresu.

Na úseku výchovy bude nutné průběžně plnit celou řadu úkolů, především stále zvyšování speleologické odbornosti, sledování nových poznatků a jejich přenášení na členy ČSS, zavádět do práce nové metody výzkumu a dokumentace, zavádění pokrokových prvků a nových technických pomůcek a postupů. Je třeba vyřešit si formy nového vzdělávání členů. Do oblasti knihovny bude nutné zavést vydávání ještě dalších publikací zaměřených na speciální vědecké postupy práce.

5. Dokumentační činnost

Dokumentační činnost byla zajišťována tak, aby byly uchovávány výsledky výzkumné a průzkumné činnosti a výměnou literatury zajišťován zdroj informací ze zahraničí. Dokumentační středisko v Praze je umístěno při Českém ústavu ochrany přírody, regionální středisko pro oblast Moravského krasu při Okresním muzeu v Blansku.

Ústřední dokumentace v Praze shromažďuje všechny materiály zasílané základními organizacemi. Období po prvním sjezdu bylo dobou shromažďování výsledků dokumentace za pětiletou činnost prováděnou základními organizacemi. Zaslání těchto zpráv mělo určité zpoždění, byla pro něj na žádost ZO zpracována směrnice pro vedení

dokumentace a její postupování do dokumentačních středisek, která navazuje na dříve zpracovaný dokumentační řád ČSS. Došlé materiály jsou vedeny na kartách u jednotlivých ZO. Vcelku se sešla v dokumentaci slušná řada materiálu na zakončení pětiletého období prací daných výjimkou MK ČSR, stále však zůstává zasílání materiálů jednotlivými ZO dosti nevyrovnané. Do dokumentace chodí zejména málo zpráv zpracovávaných pro určitou lokalitu na základě hospodářských smluv. Jsou některé organizace v Čechách a na Moravě, které zasílají materiály do dokumentace průběžně, ať rukopisné zprávy s mapkami nebo publikované články, zprávy z cest ap., řada jich však tuto činnost opomíjí. V důsledku stěhování dokumentačního střediska v Praze a očekávání dalšího stěhování, je dnes všechen materiál zčásti zabalen a přístup do něj a zařazování došlých věcí značně ztíženy. Je to pochopitelné při tak velkém objemu materiálu. Přesto jsou průběžně poskytovány služby zájemcům v pořizování kopií, prostudování materiálů a došlé zahraniční literatury.

Dokumentace je dále doplňována průběžně o články vytištěné v různých čs. časopisech. Výměna zahraniční literatury je vedena s 39 partnery. Z některých států jde o pravidelné zasílání (USA, Francie, Itálie), z jiných různě nepravidelně. Na výměnu je zasílán Československý kras, Speleofórum a příležitostně jiné časopisy s vhodným článkem, jiné tiskopisy ČSS.

V činnosti ediční je třeba uvést vydání základního metodického materiálu Hromase, Weigela: Mapování krasu. Pro velký zájem bylo v nové edici vydáno Fotografování v podzemí I. Audyho, v tisku (ve spolupráci s ÚOK pro výchovu) je materiál o dokumentaci pseudokrasu. Zpožděno je publikování jednotné evidence a dokumentace krasových jevů (zejména pro možnost barevného vytištění značkového klíče). Pro oblast Českého krasu bylo provedeno upřesnění hranic jednotlivých skupin a mapa s přesným zakreslením oblastí a popisem hranic rozeslána zájemcům a ZO pracujícím v Českém krasu.

K zlepšování stavu na poli výchovy v dokumentaci byla zorganizována řada akcí (vesměs pořádaných ÚOK pro výchovu a krajskými výbory). Byly to kurzy mapování, mapování historického podzemí.

Na 10. mezinárodním speleologickém kongresu v Budapešti se komise podílela na úspěšné výstavě "Jeskyně ve výtvarném umění", kde zprostředkovala presentaci vzácných historických obrazů a grafik zejména z Moravského krasu.

Na tomto kongresu se ÚOK přihlásila ke spolupráci s nově založenou komisí UIS pro informatiku.

6. Propagační, publikační a popularizační činnost

Objem propagační, publikační a popularizační činnosti se oproti dřívějším obdobím podstatně zvýšil. Tato činnost byla zaměřena na zveřejňování dosažených odborných výsledků získaných na základě

vlastních výzkumných prací, na propagaci činnosti společnosti a na výchovu a vzdělávání veřejnosti v ochraně a využívání krasových území a jejich fenoménů. Byla prováděna v těchto okruzích:

- vlastní publikační činnost,
- přednášky, besedy často s využitím diafonů, diaseriálů a natočených filmů,
- spolupráce s rozhlasem a televizí,
- výstavy,
- vývěsky,
- další společenské akce.

Od roku 1986 zahájila ČSS vydávání "Knihovny České speleologické společnosti", dosud vyšlo 18 svazků:

svazek 1:	Studijní texty speleolog I. stupně (I. část)	Praha 1986
svazek 2:	Jan Vítek: Bibliografie pseudokrasu v ČSSR	Praha 1986
svazek 3:	Studijní texty speleolog I. stupně (II. část)	Praha 1986
svazek 4:	Ferdinand Šmikmátor: Úvod do jednolanové techniky	Praha 1987
svazek 5:	Průvodce k exkurzím III. sympozia o krasu Krkonošsko-jesenické soustavy	Praha 1987
svazek 6:	III. sympozium o krasu Krkonošsko-jesenické soustavy	Praha 1987
svazek 7:	Igor Audy: Fotografování v podzemí	Praha 1988
svazek 8:	Jaroslav Hromas - Josef Weigel: Základy speleologického mapování	Praha 1988
svazek 9:	III. seminář o historickém podzemí Stříbro 1987	Praha 1988
svazek 10:	2. sympozium o pseudokrasu. Sborník referátů	Praha 1988
svazek 11:	Hugo Havel: Základní organizace ČSS 6-08 Dagmar v Brně 1973-1988	Praha 1988
svazek 12:	Martin Vrána: Jeskynní výzkum u Březiny	Praha 1989
svazek 13:	Sborník příspěvků. Vědecký program 2. sjezdu ČSS	Praha 1989
svazek 14:	Hugo Havel: Přehled průzkumných prací a jejich výsledků v historii Moravského krasu	Praha 1989
svazek 15:	Setkání v Jizerských horách 21. 9. až 24. 9. 1989 Liberec. Průvodce k exkurzím	Praha 1989
svazek 16:	Derek C. Forda: Charakteristiky jeskynních systémů vzniklých rozpouštěním karbonátových hornin	Praha 1989
svazek 17:	IV. seminář o historickém podzemí Mariánské Lázně 1989	Praha 1989
svazek 18:	Wagner a kol.: Jeskyně Moravskoslezských Beskyd a okolí	Praha 1990

V tisku jsou svazky:
svazek 19: Travěnec: Bibliografie Hranického krasu
svazek 20: Kučera, Wagner, Kopecký, Demek: Mapování pseudokrasu. Metodická příručka s legendou.

V přípravě jsou svazky:
svazek 21: Horušický a kol.: Setkání v Jizerských horách 1989. Referáty. Zbývá doplnit úvod a seznam účastníků.
svazek 22: Řehák a kol.: Kras Krkonošsko-jesenické soustavy 1989. Referáty. Připravuje editor.
svazek 23: Wagner a kol.: IV. sympozium o pseudokrasu 1990. Referáty. Připravuje editor.
svazek 24: Kolektiv autorů: Jednolanová technika. Připravuje ÚOK technická 1991.

Tyto tituly byly doplněny několika samostatně vyšlými publikacemi: Tasmánie, Himalaya, Czech speleological society 1982-85, Czech speleological society 1986-89, Bosák a kol.: Jeskyňářství v teorii a praxi, Pre Congress Field Trip Guide of the 10th Intern. Congr. of Sp. 1989 (kol. autorů, vyd. ČSS + Geogr. ústav ČSAV).

Všechny publikace byly po 1 výtisku rozeslány na všechny ZO ČSS, kde by měly být k dispozici všem členům.

29 základních organizací prostřednictvím tisku publikovalo své odborné výsledky a informovalo veřejnost o odborných i populárních tématech spojených s činností ZO i celé ČSS. Odborné výsledky byly publikovány ve sborníku ČSAV Československý kras, v regionálních sbornících (např. Český kras, Sborník Slezského muzea, Sborník vlastivědných prací z Podblanicka aj.), dále v populárně naučných časopisech (např. Vesmír, Živa, Lidé a země, Památky a příroda a další).

Některé ZO samostatně vydaly jednorázové publikace, zpravidla s určitým zaměřením:
ZO 1-04- Obrazové seriály K. Saudka
ZO 1-07- Čtyři knihy o jeskyních a jeskyňářích od V. Stárky
ZO 6-01- publikace k výročí 35 let od založení jeskyňářského kroužku při ZK ROH Adast Adamov
ZO 6-08- Pamětní listy k 13. ročníku memoriálu dr. Burghardta
ZO 6-15- publikace k 20. výročí objevu Holštejnské jeskyně a založení skupiny se sadou pamětních fotografií.

Téměř všechny ZO pořádaly v sídlech organizací nebo ve svých bydlištích přednášky, besedy, dialogy event. filmy, které měly informovat o vlastní činnosti a o výpravách do zahraničí. Spolupořadatelé byly v některých případech i patronátní ZV ROH či jiné organizace bývalé NF. Rozšířil se počet přednášek pro děti, pořádaných v období letních táborů, škol v přírodě a táborů Brontosaura.

Vývěsky s informacemi o činnosti vlastní 16 ZO.

S rozhlasem a televizí spolupracovalo 11 ZO.

Filmy v jeskyních natáčelo 5 ZO.
Pořadateli či spolupořadateli výstav bylo 8 ZO.
Vzrostl počet a spektrum dalších společenských akcí. Např. ZO 1-05 uspořádala vánoční besídku v Tomáškárně, ZO 1-10 potápěčskou fotosoutěž. V Jihočeském kraji každá ZO uspořádala Jihočeské speleohrátky. V Západočeském kraji ZO 3-03 uspořádala troje Speleohry a ZO 3-01 setkání k výročí 10 let činnosti. Pořadatelem O. setkání v Labských pískovcích byla ZO 4-01. ZO 5-01 zorganizovala 3x jeskyňářský ples, návštěvy bazénu a spolupodílela se na výstavbě koupaliště v Poniklé. Ing. Kyselák ze ZO 5-04 se podílel na dovozu a pomoci při dopravě materiálu do Rumunska v prosinci 1989. Dny otevřených dveří do Býčí skály (ZO 6-01) byly doplněny výstavou, pokusnou tavbou železné rudy a doprovodem hudební skupiny Mosty. Publikací doplnila ZO 6-01 oslavu 35 let od založení jeskyňářského kroužku. Pořadatelem dnů otevřených dveří Královy jeskyně se stala ZO 6-07. ZO 6-08 oslavila 15. výročí svého založení. Jeskyňářské plesy v Blansku pořádala ZO 6-10 a pro dětské rekreace zorganizovala den v Moravském krasu. 40. výročí založení březinské pracovní skupiny slavila ZO 6-12. ZO 6-13 vždy v květnu a při Mikulovském vinobraní uskutečnila dny otevřených dveří a provázela exkurze jeskyní Na Turoldu. ZO 6-15 organizovala průvodcovskou službu jeskyní Holštejnskou a Hladomornou, k 20. výročí objevu Holštejnské jeskyně a založení jeskyňářské skupiny uspořádala dny otevřených dveří. ZO 6-16 budovala speleologický trenažér. Přátelské setkání jeskyňářů proběhlo při příležitosti 10. výročí založení skupiny 6-17 Topas. ZO 6-18 prováděla exkurze zájemců do Jihlavského historického podzemí. Pořadatelem každoroční Vzpomínky byla ZO 6-19. 13.-16. ročník pochodu Krapas pořádala ZO 7-03. Dále umístila pamětní desku při vzpomínce na J. Četkovského. Tradiční výstupy na Kralický Sněžník organizuje ZO 7-06. ZO 7-05 a 7-09 se spolupodílely na přípravě a pořádání oslav k 50. výročí objevu Javoříčských jeskyní.

Propagační, popularizační a publikační činnost ČSS byla v uplynulém období podstatně rozšířena. Činnost společnosti jako celku byla prezentována spíše do zahraničí. Informace o činnosti jednotlivých organizací pronikly více k lokální veřejnosti, než aby byli informováni ostatní členové ČSS. Do budoucna by bylo potřebné, aby informace o akcích jednotlivé organizace poskytovaly sekretariátu či redakční radě Spelea.

7. Spolupráce s orgány státní ochrany přírody

Spolupráce České speleologické společnosti se státní ochranou přírody spočívala v uplynulém období ve výpomoci při plnění úkolů správ chráněných krajinných oblastí, krajských středisek a Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody, později Českého ústavu ochrany přírody.

Česká speleologická společnost se podílela především na výpomoci při zajišťování ochrany krasových území a jevů. ZO prováděly úpravy a údržbu jeskynních vchodů a uzávěrů, uzávěry vchodů jeskyní a úklid jejich okolí.

Na zpravodajské a strážní službě se podílelo 7 základních organizací, ZO 3-05 zajistila školení aktivu strážců. Dle požadavku některých správ byla pořizována dokumentace, fotodokumentace a evidence lokalit, poskytnuty konzultace a připomínky pro řešení některých zásahů do krajin.

Na výstavbě, údržbě a čištění naučných stezek se podílely 4 ZO, na úklidu chráněných území 7 ZO a na likvidaci divokých skládek 5 základních organizací. Na výsadbě a údržbě zeleně či mýcení náletů pracovalo 7 ZO. Pomoc při likvidaci polomů a úklidu klestu poskytly 4 ZO. Na sčítání netopýrů se podílela polovina ZO.

Rozšířila se spolupráce se základními organizacemi Českého svazu ochrany přírody a s Brontosaury.

Některé ZO uspořádaly přednášky zaměřené na ochranu krasových území, na informace o práci ČSS a na výchovu k ochraně přírody. Přednášky ZO pořádaly nejen na území svého sídla či lokalit, ale také pro dětské tábory, na objednávky různých i nespeleologických organizací.

Nejužší spolupráce probíhala se Správou CHKO Moravský kras, Správou CHKO Český kras a s OSKSOP Bozkov. V r. 1988 byla uzavřena dohoda s SCHKO Moravský kras o předání Staré Amatérské jeskyně ZO 6-15 na 3 roky.

Většinu uvedených prací ZO odpracovaly zdarma, na některé práce např. při zabezpečování vchodů přispívaly Správy CHKO materiálově či finančně.

V budoucím období bude nutno podíl ČSS při pomoci státní ochraně přírody zachovat nebo i zvyšovat. ČSS by měla zajišťovat výpomoc státní ochraně přírody při specializované ochraně krasu a tam, kde ochrana přírody nemá své profesionální pracovníky.

8. Spolupráce se správami zpřístupněných jeskyní ČR

Spolupráce se správami zpřístupněných jeskyní na území ČR se stala nedílnou součástí činnosti celé ČSS. Společnost vypomáhala správám jeskyní při pracech, pro něž nemají personální, odborné i technické zajištění. Provádění těchto prací bylo buď bezplatné nebo smluvní s finančním zajištěním ze strany správy jeskyní.

Široká spolupráce se Správou Koněpruských jeskyní přetrvává z dřívějších let. ČSS vypomáhala při údržbě a opravách, úklidu a prováděla v nezpřístupněných částech průzkumné a prolongační práce. ČSS zajišťovala dohled nad budováním nového vchodu do Koněpruských jeskyní. Správa vypomáhala zejména materiálně a technicky.

Spolupráce se Správou Chýnovské jeskyně spočívala ve výpomoci při průvodcovské činnosti, úklidu a údržbě zpřístupněných částí. ČSS se podílela i na přípravě a organizaci výstavy ke znovuotevření Chýnovské jeskyně, výstavy k 125. výročí objevení a 120. výročí zpřístupnění Chýnovské jeskyně spojené s dnem otevřených dveří.

Spolupráce s Okresní správou krasových jeskyní a ochrany přírody v Bozkově pokračovala ve společném řešení hlavního úkolu ČSS - výzkum krasu Sudet. OSKJOP Bozkov poskytla společnosti své pracovníky i prostory pro umístění materiálu a přístrojového vybavení a pro speleozáchranářské centrum oblasti. ČSS vypomohla správě při likvidaci havárie v souběžné chodbě Bozkovských jeskyní.

Nejširší spolupráce byla s podnikem Moravský kras Blansko, pro který složky ČSS prováděly řadu specializovaných prací. ČSS zajistila např. potápěčské práce při utěsnění sacího potrubí, na stavidle a revizi odvodňovací štoly v Punkevních jeskyních, zavedení rozhlasu do Kateřinské jeskyně, údržbu sdělovacích zařízení v Sloupsko-šošůvských jeskyních, Punkevních jeskyních a v jeskyni Balcarka, montáž rozhlasového zařízení Ústředního informačního střediska Skalní Mlýn, stabilizaci jeskynních profilů v jeskyni Kůlna, úpravu a výlom kaverny u stavidla v Punkevních jeskyních, čištění a úklid v jeskyních i jejich okolí, sčítání netopýrů a další. ZO, které pracují v nepřístupných částech jeskyní Moravského krasu, mají s podnikem uzavřené smlouvy o spolupráci.

Spolupráce s Krajským vlastivědným muzeem v Olomouci, které spravovalo zpřístupněné jeskyně Severomoravského kraje, se začala v uplynulém období rozvíjet. ČSS provedla revize elektrického zařízení v jeskyni Mladečské, Zbrašovských aragonitových jeskyních, Na Pomezí, Na Špičáku, montáže kabelů a brigádu při generální opravě elektroinstalaci v Javořických jeskyních.

Od 1. 7. 1986 dostala ČSS povolení k bezplatnému vstupu členů ČSS do zpřístupněných jeskyní ČR. Povolení vydal Český cenový úřad na základě kladných stanovisek správ zpřístupněných jeskyní.

Protože spolupráce ČSS znamená pro správy zpřístupněných jeskyní časové i finanční úspory, je nezbytné, aby ČSS i nadále považovala pomoc správám jako jeden ze svých hlavních úkolů. Dosud však nebyla uzavřena vzájemná dohoda o spolupráci.

9. Spolupráce se Slovenskou speleologickou společností

Spolupráce se Slovenskou speleologickou společností (dále SSS) byla uskutečňována jednak spoluprací obou ústředních výborů národních společností a jejich odborných složek a jednak přímou spoluprací mezi ZO ČSS a oblastními skupinami SSS. Spolupráce na poli Československého speleologického koordinačního výboru, která měla zajišťovat jednotnou reprezentaci čs. speleologie v zahraničí a koordinaci významnějších akcí, téměř stagnovala.

Spolupráce obou národních společností probíhající na úrovni ústředních výborů či ústředních odborných komisí spočívala v přímých

jednáních, výměně organizačních a odborných materiálů, zpravodaje a pozvánek na centrální akce s výjimkou akcí úzce výchovného charakteru pro členy ČSS. V r. 1987 byla mezi ČSS a SSS uzavřena dohoda o bezplatné výměně 20 osob za rok na pořádaných akcích.

Zástupci ČSS se na pozvání SSS zúčastňovali na Jeskyňářských týdnech a Lezeckých dnech v SSS. Oficiální delegace ČSS byla vyslána na Mezinárodní symposium o fyzice, chemii a hydrologii krasu, které se konalo v Košicích 10.-15. 5. 1988. SSS vyslala své zástupce na Střelmistrovský kurz v r. 1986, Nové směry ve speleologii III v r. 1988 a na školení techniků. Nové směry ve speleologii byly doplněny o zasedání dokumentační sekce UIS, které uspořádala ČSS za SSS.

Těžiště zájmu složek ČSS na Slovensku spočívalo zejména v poznávání slovenských krasových oblastí, při odborných exkurzích a speleoalpinistických odborných expedicích. Spolupráce se uskutečňovala převážně družební formou, tzn. že členové ČSS prováděli vzájemné návštěvy přímo v dohodě s oblastními skupinami SSS na jejich výjimky ze zákona o štátnej ochrane prírody. Slovensko tak navštívilo celkem 42 ZO ČSS, řada z nich opakovaně.

ČSS v mnoha případech vypomáhala při pracích na lokalitách SSS (prolongační práce, potápěčské práce ap.). Spolupodílela se např. na objevech v Dubníku, v Silické Ladnici (1-10), v jeskyni Mrtvých netopýrů (1-05).

I v budoucnu je nutné pokračovat v přímé spolupráci obou společností a všech jejich složek, ve výměně materiálů a v jednotném vystupování vůči zahraničním partnerům.

10. Zahraniční styky české speleologické společnosti 1986-1990

Významným okruhem činnosti ČSS je spolupráce s Mezinárodní speleologickou unií, národními zahraničními speleologickými organizacemi a vlastní speleologická činnost v zahraničí. V letech 1986-1990 uspořádala společnost řadu akcí s mezinárodní účastí v ČSFR včetně několika akcí organizovaných přímo komisemi MSU a velký počet zahraničních akcí zaměřených na účast na specializovaných konferencích, symposiích, táborech, na průzkumné, výzkumné a dokumentační práce pořádané v rámci speleologických expedic do zahraničí a na studijní cesty a exkurze po zahraničních krasových oblastech. V rámci spolupráce se zahraničními speleologickými organizacemi bylo do ČSFR pozváno velké množství jeskyňářů ze zahraničí, kteří se během svého pobytu seznamovali s činností ČSS a s krasovými oblastmi a jeskyněmi v ČSFR. Cesty do zahraničí, jakož i přijímání zahraničních hostů bylo až do roku 1989 po formální stránce zajišťováno prostřednictvím ministerstva kultury ČSR, které vycházelo požadavkům společnosti všemožně vstříc.

Na IX. mezinárodním speleologickém kongresu v Barceloně byl do funkce viceprezidenta MSU opětovně zvolen doc. Panoš, který do roku 1989 zastával v byru unie i funkci spojenou se stykem MSU s centrálou UNESCO. Dále pracuje dr. Pavel Bosák ve funkci předsedy komise

pro paleokras a speleochronologii a ing. František Tomáš Piškula ve funkci předsedy komise pro jeskynní potápění. Mimo to spolupracují čeští speleologové téměř se všemi komisemi MSU jako jejich aktivní členové. Proto také byly v ČSR uspořádány v uplynulém období čtyři významné akce MSU. V roce 1986 to bylo Mezinárodní symposium o speleoterapii a zasedání příslušné komise, v roce 1988 zasedání komise pro jeskynní potápění a symposium Nové směry ve speleologii spojené se zasedáním komise pro paleokras a speleochronologii a v roce 1989 předkongresová exkurze X. mezinárodního spelologického kongresu.

Kromě těchto akcí pořádaných přímo z popudu orgánů MSU zorganizovala ČSS významná symposia, semináře a setkání s hojnou mezinárodní účastí. Jsou to především akce jako již tradičně Setkání speleologů v Českém krasu, Symposia o historickém podzemí, pseudokrasu, Krkonošsko-jesenické soustavě a každoročně pořádaná akce "Speleofórum", zaměřená vždy na přehled činnosti ČSS v uplynulém roce.

Odhlédneme-li od účasti funkcionářů MSU na zasedání příslušných orgánů, zúčastnili se čeští speleologové následujících významných akcí:

1986: - IX. mezinárodní speleologický kongres v Barceloně

1987: - 7. mezinárodní tábor jeskynního potápění v Itálii
- 7. mezinárodní konference o speleozáchraně v Itálii
- IV. mezinárodní speleologická škola spojená se zasedáním komise MSU pro fyziku, chemii a hydrologii krasu v Bulharsku
- mezinárodní symposium "Krasové systémy atlantského okraje" v Portugalsku
- mezinárodní symposium Problémy komplexního studia krasu horských oblastí a zasedání komisí a předsednictva MSU v Tbilisi (SSSR)
- 14. mezinárodní festival podvodní fotografie a filmu ve Francii

1988: - symposium "Sto let francouzské speleologie" v Millsu
- mezinárodní symposium o fyzikálněchemickém, chemickém a hydrologickém průzkumu krasu v Košicích (Slovensko ČSFR)
- porada s mezinárodní účastí o speleologických výzkumech, racionálního využití a ochrany krasových území a jeskyní Západního Kavkazu v Soči (SSSR)

1989: - účast na 2. symposiu o umělých podzemních prostorách v Paříži
- X. mezinárodní speleologický kongres v Budapešti

1990: - účast na zasedání komise pro ledovcové jeskyně v Madridu spojeným se symposiem
- oslavy výročí Postoženských jeskyní spojené se zasedáním komise pro turisticky zpřístupněné jeskyně v Jugoslávii.

Vlastní speleologická činnost základních organizací ČSS v zahraničí byla realizována převážně v úzké spolupráci se zahraničními

partnerskými organizacemi obvykle na přímé pozvání těchto organizací. Podařilo se tak zrealizovat expediční i studijní cesty do významných krasových oblastí téměř všech evropských zemí, Spojených států, Turecka, Kuby, Mexika, Austrálie a Nového Zélandu. Následující přehled uvádí výsledky, kterých bylo při uvedených cestách dosaženo:

AUSTRÁLIE:

V roce 1987 zorganizovala základní organizace 5-02 Albeřice na základě pozvání The Sydney Speleological Society a v přímé spolupráci s Tasmanian Caverneering Club expedici "Tasmania 87", jejíž průzkumná, výzkumná a dokumentační činnost byla zaměřena na severní výběžek krasové planiny pod horou Mr. Anne v Jihozápadní Tasmánii. V zájmové oblasti nebyl doposud prováděn speleologický ani důkladný geologický průzkum. Sedmičlenná expedice vybudovala základní tábor ve vstupním dómu dnes už druhé nejhlubší australské jeskyně Anne-a-Kananda, odkud byly organizovány jednodenní pracovní akce do zájmového území. Bylo objeveno více než dvacet jeskyní, z nichž 11 významných bylo dokumentováno. Největší objevenou jeskyní je jeskyně "Goggled Eyes" s celkovou délkou 575 m a hloubkou 76 m. Má dva vchody a její spodní partie jsou tvořeny obřími tektonicky silně postiženými dómy. Přítomnost sedimentů v této i v jiných jeskyních a modelace chodeb svědčí o polycyklickém vývoji. Vznik jeskyní spadá pravděpodobně do období, kdy území nemělo svůj horský charakter. Horizontální úseky se vyvinuly v mělké freatické zóně a aktivní vývoj pokračoval později v zóně vadózní. Vertikální úseky jsou poměrně mladé, staré části jsou částečně vyplněny sedimenty (jíly, písky), které jsou nyní transportovány do spodních, dosud neznámých částí.

Expedice působila v oblasti jeden měsíc, zbývající měsíc byl věnován poznání důležitých jeskyní a krasových oblastí Tasmanie (Hastings, Mole, Creek, Pseudokras na Mt. Wellington, abrazní jeskyně Tasmanova polooostrova). O expedici byla vydána samostatná zpráva, ve které jsou obsaženy všechny důležité údaje. Informace o vlastních výsledcích výpravy jsou přeloženy do angličtiny.

Podruhé navštívili jeskyňáři ze ZO 5-02 Austrálii v roce 1990 při návratu z expedice na Nový Zéland. Při této návštěvě působili v četných jeskyních oblasti Wombeyan.

BELGIE:

Výměnné styky s Belgickou i Vlámskou speleologickou federací patří mezi již tradiční zahraniční kontakty ČSS. Členové obou federací pobývali na pozvání ČSS v Československu, belgické krasové oblasti zase vícekrát navštívili skupiny speleologů ze zákl. organizací 6-12, 6-08 a 6-05.

BULHARSKO:

Také Bulharsko patří svým krasovým potenciálem k zemím často navštěvovaným našimi speleology. Také se zde často odehrávají

významné mezinárodní akce. Kromě IV. mzn. spel. školy, zmíněné již v úvodu, je třeba připomenout Mezinár. jeskyňářský sraz "Peštěra 87", kterého se zúčastnilo i několik členů ČSS. Další skupiny ze základních organizací ČSS navštívily Rilskorodopskou oblast, Vračanskou planinu i známou jeskyni Duchlata. Akce měly exkurzní charakter, značnou hodnotou je dovezený fotodokument. materiál z jesk. Duchlata.

FRANCIE:

V roce 1986 byla Francie několikrát navštívena českými speleology u příležitosti jejich cesty na IX. mezinár. speleologický kongres do Španělska. Tyto cesty měly vesměs exkurzní, sportovní či speleopotápěčský charakter. Zájem o francouzské krasové oblasti pokračoval i v dalších letech, byl však zaměřený spíše na průzkumné práce ve spolupráci s franc. partnerskými organizacemi. Ty byly prováděny např. v oblasti franc. Jury včetně zoospeleologického výzkumu v j. Grotte des Cavotes. Celkem uspořádala ČSS v letech 1986-1990 alespoň 10 výprav, při kterých byly mj. sportovním způsobem slezeny jeskyně Gaouffre Berger, vertikála Pot II a řada dalších.

ITÁLIE:

Itálie patřila ve sledovaném údobí mezi země, které byly českými jeskyňáři nejvíce navštěvovány. Výprava ZO 7-01 Orcus působila v jeskyni Spluga della Preta v r. 1986, pražští speleopotápěči dosáhli významných výsledků při průzkumu podmořských vývěrů na Sardinii a v sifonech systému Su Ventu a Sa Onche v letech 1987 a 1989. V r. 1987 také navštívil Itálii rekordní počet českých speleologů u příležitosti 7. mezinárodní konference o speleozáchraně a 7. mezinárodního tábora jeskynního potápění. V témže roce však také došlo k tragické nehodě v jeskyni Michele Gortani, při které zahynuli tři čeští speleologové, Jaromír Musil, Miroslav Pešek a Zdeněk Nigrin. I přes tragickou nehodu můžeme hovořit o velmi dobrých vztazích mezi ČSS a speleologickou sekcí CAI, které se rozvíjejí nejen na poli terénních výzkumů, ale i v oblasti kulturně propagační. V dubnu 1988 uspořádala ZO 7-01 Orcus v Terstu výstavu fotografií tématicky zaměřenou na výzkum krasu v SSSR českými speleology. Výstava vzbudila široký ohlas a byla hojně navštívena.

JUGOSLÁVIE:

V letech 1983-1990 uskutečnili členové ČSS ZO 5-02 Albeřice celkem 7 expedic na planinu pod Krn na jihu Julských Alp. Podrobně byl studován terén především v okolí kóty Skutniku a Grivy (nadm. výška 1850-2100 m). Území je budováno svrchnotriasovými vápenci s úklonem vrstevnatosti 30-60 °C k SV. Z ohromného množství drobných šachet a různých dutin byly dokumentovány jen hlubší 50 m, nebo ty, které byly zajímavé z jiného hlediska. Ze 23 dokumentovaných propastí a jeskyní jsou 4 hlubší než 100 m.

Brezno pod Skutnikem je 234 m hluboké (-214, +20). Bylo objeveno ještě před r. 1986 a je popsáno v brožuře vydané u příležitosti 9. mezinár. kongresu v Barceloně.
Otazník je hluboký 229 m. Také tato propast byla objevena už v roce 1985, avšak jen do hloubky 120 m. Členové DZRJ Ljubljana ji v roce 1986 prohloubili až do 229 m.
Zbrojnice je 108 m hluboká a byla objevena při expedici v r. 1988. Jde o soustavu převážně puklinových šachet se sněhovými mosty. Na dně vstupní šachty pod sněhem leží množství patron a jiné munice z 1. světové války.
Věčná Labuž má současnou hloubku 493 m. Ústí bylo objeveno v r. 1984, ale z časových důvodů nebyl průzkum proveden. V r. 1985 průzkum znemožnila několikametrová vrstva sněhu a teprve v r. 1986 byla dosažena hloubka 265 m. V roce 1988 průzkum pokračoval až do rozměrného dómu v hloubce 452 m s možností pokračování. Celý propasťový systém Věčné Labuže představuje pravděpodobně hlavní podzemní odvodňování okolí Grivy a Skutniku. V horní a střední části jsou především fosilní prostory prořezávané mladými úzkými meandry a četnými drobnými přítoky z komínů a strmých trativodů. Ve spodní části je kaskádovitě klesající meandrovitý kaňon o neznámé výšce s aktivním tokem (v době průzkumu vydatnost cca 5 l/s) a několika přítoky. V r. 1989 bylo dosaženo hloubky 490 m, naděje na další pokračování však nejsou velké. Dále byla objevena 139 m hluboká propast ADZ a jeskyně nazvaná Ledové šílenství, jejíž průzkum intenzivně pokračuje.

Skupina ZO ČSS 6-14 působila od r. 1983 v oblasti Orjenu a Boky Kotorské. Prvních významnějších úspěchů bylo dosaženo v r. 1984 objevem propastí Za meandrem (170 m hlub.) a Ferda (110 m hl.). V roce 1987 se podařilo objevit a částečně zdokumentovat propast Pema. Expedice z r. 1988 prolongovala propast až do hloubky 240 m při délce přes 500 m. Pema se tak stala nejhlubší a nejdelší jeskyní v oblasti Dragaljského polje. V propasti byl objeven malý potůček, který v hloubce 240 m pokračuje meandrem. Cílem průzkumů v této oblasti je průnik do systému odvodňujícího Grahovské a Dragaljské polje do vývěrů Sopot a Spila v Risanském zálivu.

K uvedenému přehledu, který dostatečně charakterizuje činnost a úspěchy českých speleologů v zahraničí je snad třeba ještě dodat, že každoročně vyjíždí do zahraničí téměř 300 speleologů a přibližně stejný počet cizinců je Českou speleolog. společností přijímán.

MAĎARSKO:

Mimo X. Mzn. speleol. kongresu můžeme hovořit o konkrétní spolupráci mezi ČSS a MKBT v krasových pohraničních oblastech. Jde zejména o území Dolného Vrchu, který leží sice na slovensko-maďarské hranici, ale na jehož průzkumu se významně podílí Speleologický klub Praha, který v r. 1988 uspořádal do této oblasti dvě výpravy. Činnost byla zaměřena zejména na dokumentační práce na lokalitách objevených v r. 1985. Kromě toho uspořádalo několik ZO

ČSS exkurzně poznávací akce do různých oblastí Maďarska. Jde v tomto případě zejména o hydrotermální jeskyně v Budapešti, pseudokras Mátry a oblast Bükk plateau s nejhlubší maďarskou jeskyní István Lápa.

BÝVALÁ NĚMECKÁ DEM. REPUBLIKA:

Bývalá NDR byla pro české speleology zajímavá nejen z hlediska krasového, ale spolupráce mezi ZO ČSS a německými kluby probíhá často na zcela konkrétní bázi průzkumu a dokumentace pseudokrasových pohraničních oblastí Labských pískovců. Vždyť i "3. Symposium o pseudokrasu" se konalo v r. 1988 v býv. NDR. Pokud jde o další akce pořádané na území býv. NDR, kterých se čeští speleologové hojně zúčastnili, lze vybrat např. Slavnostní týden a speleologic. tábor v Rübelandu u příležitosti 450 let od objevu Baumanshöhle a 120 let od objevu Herrmannshöhle. Dalším okruhem činnosti, který se ve spolupráci s býv. NDR čile rozvíjí, jsou dokumentační a průzkumové práce v hist. podzemí.

ZO ČSS 5-03 Broumov se podle dohody stala garantem výzkumu a dokumentace kořenových tvarů i v území bývalé NDR, kde v pseudokrasových terénech Elbsaudsteingebirge a Zittanergebirge zaškolila místní jeskyňáře (z Drážďan a Zittau) v programu sledování a dokumentace kořenových tvarů. Celá tato biospeleologická problematika z území ČSFR i SRN je zpracovávána v garanci ZO ČSS Broumov a BÚ ČSAV Třeboň.

NORSKO:

Česká speleologická společnost uspořádala na území Norska celkem čtyři výpravy v letech 1986 a 1988. Dvě z nich se uskutečnily na Špicberky formou účasti na polských polárních výpravách. V r. 1986 byla pozornost zaměřena na ledovec Werenskiolbreen, kde byl prováděn hydrologický, hydrochemický, glaciologický a speleoglaciologický průzkum na povrchu i uvnitř ledovce a na vápencové území pod Gnalem v pohoří Sofiekammen. Při těchto výzkumech byla objevena a zdokumentována dosud největší ledovcová jeskyně Špicberků, 640 m dlouhá, podařilo se sestoupit 71 m hlubokou ledovcovou studnou a objevit a zdokumentovat 430 m inglaciálních kanálů a dokumentovat styčné plochy ledovce a jeho skalního podloží. Přitom se potvrdil předpoklad relativně vysoké teploty pod ledovcem (+0,8 °C), když všude v okolí je zem promrzlá až do hloubky 300 m.

Výsledky glaciologické expedice z r. 1988 byly ještě významnější. Výprava pracovala na ledovcích Werenskiold, Troell a Hans, kde objevila a zdokumentovala 10 rozsáhlých ledovcových jeskyní a sestoupila ledovcovými studnami na podloží do hloubek přes 100 m.

Třetí výprava České speleologické společnosti na území Norska zvolila oblast západního pobřeží Norska mezi městy Trondheim a Paulske ke studiu abrazních jeskyní a dále pak rajón Bones v oblasti Troms ležící na norsko-švédské hranici na 68°30' sev. šířky a 18°05' vých. délky v okolí ledovcového jezera Isvatnet mezi hřebeny

Istind a Noevertind. Celkově bylo objeveno a zdokumentováno 9 jeskyní o celkové délce 2240 m. Také v roce 1990 pobývala v Norsku výprava jeskyňářů ZO 5-02.

NOVÝ ZÉLAND:

V únoru až květnu 1990 zorganizovala ZO 5-02 expedici do oblasti Mt. Owen, která leží v severozápadním Nelsonu na severu Jižního ostrova. V zalesněném území o rozloze cca 6 km^2, ležícím v nadmořské výšce okolo 1200 m, bylo zdokumentováno celkem 7 jeskyní o celkové délce přes 5 km, z nichž dvě byly skutečně významné. Jeskyně Achernar je více než 1,5 km dlouhá s hloubkou přes 250 m a představuje systém ve své horní části značně spletitý ukončený velkým dómem s unikátní aragonitovou výzdobou. Dalším a nejvýznamnějším objevem je jeskyně Bohemia. Její zmapovaná část představuje systém přes 3 km dlouhý a téměř 400 m hluboký, v jehož spodní části leží obrovské dómy o celkové délce 810 m, šířce 20-110 m a výšce 10-30 m. Budeme-li tyto v sebe přecházející dómy považovat za jednu prostoru, bude její objem činit cca 1 000 000 m^3. S jistotou však můžeme říci, že se jedná o dosud největší prostory, které byly na NZ objeveny.

POLSKO:

Za nejužitečnější spolupráci s polskými partnery je možné považovat účast českých speleologů na dvou polských polárních výpravách na Špicberky, které byly zmíněny v odstavci Norsko. Mimo to se podílela Česká speleologická společnost na společném průzkumu pohraničních krasových a pseudokrasových oblastí (Kralický Sněžník, Beskydy). ZO ČSS 5-03 Broumov ve spolupráci s AR Wroclaw zřídila a již 3x přeměřovala geodetickou síť na Ostaši, pro polského partnera provedla základní výzkum a mapování pseudokrasových jeskyní na lokalitě Szezelinice Wielki ve Stolových horách (Góry Stolowe). Započatý speleologický registr Stolových hor již činí 21 jeskyní vč. nových lokalit kořenových tvarů. ZO 7-04 a 7-08 navštívily několikrát Medvědí jeskyni v Kletně, ZO 5-04 sestoupila sportovním způsobem do Bandziochu Kominarskiego, byla navštívena jesk. Czarna a čeští speleologové se zúčastnili Mezinárodní speleologické školy v Mezihoří.

PORTUGALSKO:

S výjimkou účasti doc. Panoše na Mezinárodním sympoziu "Krasové systémy atlantského okraje" neuskutečnila ČSS žádnou další cestu do Portugalska.

RAKOUSKO:

V roce 1987 navštívili Rakousko dva členové ústřední odborné komise technické ČSS, kteří se kromě otázek technického rázu zabývali společně s rakouským partnerem průzkumnými a dokumentačními pracemi v propasti Hochlecken Grosshöhle, a v jeskyni Unterwelt, kde bylo objeveno více než 600 m nových prostor. Povrchový průzkum byl

prováděn na planině pod vrcholem Raucher v pohoří Totes Gebirge, při kterém bylo objeveno několik nových propastí.

V roce 1988 pobývala v Rakousku skupina českých odborníků na otázky mapování a fotografování v jeskyních. Konzultace s rakouskými partnery byly všestranně užitečné.

RUMUNSKO:

V Rumunsku pokračovala ve speleopotápěčských výzkumech ZO ČSS 6-09 v roce 1987 a 1988,ZO1-03 působila v pohoří Rodna, 6-17 na Padiši. Významným objevem byl postup o 650 m v jeskyni Zgurasti provedený ZO 5-04 Osiris. V březnu roku 1988 byla spolupráce mezi Českou speleologickou společností a Speleologickým institutem E. Rakovicy v Bukurešti konkretizována ve zvláštní dohodě uzavřené mezi oběma organizacemi. Dohoda byla obnovena v roce 1990, u příležitosti zasedání Rumunské speleologické a karsologické společnosti, kterého se zúčastnili dva zástupci ČSS.

ŘECKO:

Do Řecka směřovaly v roce 1988 tři významné výpravy ČSS. Jedna z nich sestávala z lékařů - odborníků na speleoterapii. Po Mezinárodním symposiu o speleoterapii, které se konalo v Československu v roce 1986 světový zájem o českou speleoterapii značně vzrostl. Přímým důsledkem tohoto zájmu bylo i pozvání českých lékařů do Řecka. V roce 1989 uspořádala ZO 6-09 do Řecka speleopotápěčskou expedici.

SOVĚTSKÝ SVAZ:

ZO ČSS 7-01 Orcus uspořádala ve sledovaném období tři výpravy, dvě z nich směřovaly do krasu Krymského poloostrova. První z nich v roce 1987, působila na vrchním platu Čatyr Dag a objevila zde téměř 10 nových jeskyní a propastí. Druhá výprava na její výsledky navázala v roce 1988 a pokračovala v průzkumu zejména v jeskyni Mramornaja. Do oblasti Lagaraki v severním Kavkazu směřovala výprava v roce 1989. Při ní bylo objeveno několik propastí s hloub. do 60 m.

SPOJENÉ STÁTY:

Expedice organizovaná ZO 1-04 navštívila při své cestě po třiceti severoamerických státech celkem 29 jeskyní, tři továrny na výrobu speleoalpinistické techniky, zúčastnila se celoamerického setkání Convention '89. Ve spolupráci s profesorem hydrologie z Cookevile ve státě Tennessee objevila expedice jeskyni nazvanou Czech Hole s délkou 2 km a denivelací 55 m.

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO:

V SRN byly exkurzním způsobem navštíveny zejména oblasti Schwabische Alp, kam zavítala i skupina jeskynních potápěčů a pražského klubu Speleoaquanaut a dále pak oblast Laubenstein v Horním Bavorsku. Akce měly vesměs poznávací charakter.

Speleologové z SRN jsou též častými hosty klubů ČSS a zúčastní se pravidelně několika centrálních akcí pořádaných společností během každého kalendářního roku.

ŠPANĚLSKO:

Kromě výše zmíněného zasedání komise pro ledovcové jeskyně byly oblasti Španělska hojně navštíveny českými speleology v roce 1986, kdy se konal v Barcelově 9. mezinárodní speleologický kongres. Převážně exkurzním způsobem byly navštíveny oblasti u města Villanova a v pohoří Picos de Europa. V roce 1987 uspořádali speleopotápěči ze ZO 7-02 výzkumnou výpravu na Baleáry, kde působili zejména na Mallorce a na ostrovy Islas Medas u městečka L'Estartit. Na Baleárech pracovala výprava v jeskyni Cueva de los Estudiantex v Solleru. Závěrem se podařilo dokončit průzkum hlubokého a obtížného třetího sifonu.

ŠVÉDSKO:

Se Švédskou speleologickou federací spolupracovala ZO ČSS 7-01 Orcus v souvislosti s výpravou do krasových oblastí ležících na norsko-švédských hranicích, která je podrobněji zmíněna v odstavci Norsko. Během výpravy byly též exkurzním způsobem navštíveny švédské oblasti národního parku Hamra a kaňonu Hällingsafallet.

ŠVÝCARSKO:

Švýcarsko bylo navštíveno v roce 1988 dvěma skupinami českých speleologů. Exkurzním způsobem byly navštíveny systémy Sieben Hengate-Innerbergli-Faustloch, Häliloch, Bärenschacht, Beatushöhle a další. Prolongační výkopové práce v sedimentech byly prováděny v jeskyni Laubloch, nepřinesly však očekávaný úspěch.

TURECKO:

Jedním z cílů expedice do oblasti Tauru zorganizované ZO 1-05 bylo pokusit se o propojení jeskyní Kembos a Altinbesik. Výsledky průzkumů však nepotvrdily možnost takového spojení. Skupina dále pracovala na spojení jeskyní Tinas Tepe Düden a Guvercin Tasi Deligi. Ve spolupráci s britskými potápěči se podařilo překonat v prvé výše zmíněné jeskyni koncový sifon dlouhý 125 m a objevit volné pokračování 380 m dlouhé, ukončené dalším sifonem.

11. Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumná činnost ČSS byla v uplynulém období zaměřena na vlastní vědeckou a výzkumnou činnost a na pomoc vědecko-výzkumným institucím při řešení jejich úkolů. Garantem této činnosti byla ÚOK pro vědecký výzkum. Od roku 1986 se činnost komise řídila obecným vědeckým programem. V té době byla komise rozdělena do několika subkomisí návazných částečně na strukturu UIS:

a/ subkomise pro fyziku, chemii a hydrogeologii krasu
b/ subkomise pro paleokras a speleochronologii
c/ subkomise pro krasovou geomorfologii
d/ subkomise pro faunu a floru
e/ subkomise pro geofyziku krasu
f/ subkomise pro archeologii v krasu
g/ subkomise pro hodnocení krasu jako krajinného fenoménu.

ÚOK pro vědecký výzkum úspěšně spolupracovala na mezinárodních programech UIS, jmenovitě na projektu PIGEK a luminiscence komise UIS pro fyziku, chemii a hydrogeologii krasu a na projektech komise UIS pro speleochronologii a paleokras /projekt Paleokras a další/.

Další složky ČSS řešily samostatně nebo ve spolupráci s vědecko-výzkumnými organizacemi - izotopovou studii Koněpruských jeskyní /ZO 1-05/, posudek větrné sítě s ohledem na výskyt radonu pro Moravský kras /ZO 1-05/, studovaly chemizmus jeskynních výplní, mikroklimatu jeskyní /ZO 1-05/, ověřování možností bioindikace při zjišťování anomálií v předpokládaném pokračování jeskyní /ZO 5-01/, průzkum blokových zdrojů soliflukčního proudu /ZO 5-03/, prováděly výzkumy arachnofauny ve spolupráci s Arachnologickou sekcí ČSAV /ZO 5-03/, studium teras a jeskynních úrovní /ZO 6-06/, hydrologický a hydrografický výzkum geologie a sledování u vývěru Říčky č. 1 /ZO 6-09 a 6-11/, výzkum aplikací různých geofyzikálních metod a jejich interpretace /ZO 6-11/, hydrologický a hydrografický výzkum povrchových i podzemních toků a jiných na ně vázaných /ZO 6-11/, hydrochemický výzkum změn kvality vody vadózní a freatické zóny ve vodním zdroji Říčka a intenzitě denudačních procesů /ZO 6-11/, hydrobiologický výzkum freatických a povrchových vod s ohledem na posouzení samočistící schopnosti toků v povodí Říčky /ZO 6-11/, hydrobiologický a saprobiologický průzkum v povodí Říčky /ZO 6-11/, výzkum a průzkum krasových struktur vodního zdroje Říčka /ZO 6-11/, studium pseudokrasových jevů Krkonošsko-jesenické soustavy /ZO 7-01/ a příprava experimentu hloubkového fotografování /ZO 7-06/.

V rámci vědecko-výzkumných činností probíhala celá řada prací v oblasti klimatologických měření v jeskyních a hydrologie /převážně čerpání vody, sledování teplot vody a stavů vodní hladiny/. Třetina organizací se věnovala chiropterologickému výzkumu. ZO 1-05 se zabývala interpretací leteckých snímků se zaměřením na tektoniku, hydrometrováním a profilováním Kačáku, počítačovým zpracováním map a plánů jeskyní a spolupracovala na izotopové studii. ZO 1-05 a ZO 1-07 zpracovaly zobrazování jeskynních systémů v axonometrické projekci. ZO 5-03 prováděla komplexní terénní a průzkumnou činnost v oblastech kvádrových pískovců s pseudokrasovou modelací, studiem a sledováním kořenových stalagmitů a budováním měřičských bodů

geodetické prostorové sítě v SPR Ostaš. ZO 6-11 se věnovala geofyzikální prospekci krasových struktur hlavně s ohledem na zvodnělé a vodu vedoucí struktury.

Řada základních organizací prováděla vědecko-výzkumnou činnost za úplatu v rámci svého hospodaření. ZO 1-04 zpracovala hydrologický průzkum na Příbramsku, ZO 1-07 průzkum a dokumentaci zóny zkrasovění v jeskyni pod Barrandovským mostem u jeho S rampy, ZO 5-01 zajišťovala hydrologická pozorování, měření a rozbory vzorků vod, hydrologická sledování a vyhodnocení vývěru vod ze starého důlního díla jako zdroje užitkové vody, ZO 6-09 průzkum zájmové oblasti krasového vodního zdroje vývěr Říčky č. 1 a revizi jeho vývěru, ZO 6-10 výzkum chemizmu vod v povodí vodního zdroje Říčky pro SDK, ZO 6-11 výzkum změn kvality vody, hydrogeologický a saprobiologický průzkum v povodí Říčky, výzkum a průzkum krasových struktur vodního zdroje Říčka, ZO 7-10 výzkum štoly Marie Pomocné III.

V uplynulém období bylo pokračováno v řešení hlavních úkolů ČSS "Výzkum krasu Sudetské soustavy" a "Budování speleoterapeutického centra na Třesíně".

Na řešení úkolu Výzkum krasu Sudetské soustavy spolupracovaly ZO 4-01, 4-02, 5-01, 5-02, 5-05, 5-06, 7-06 a 7-10. Výsledky byly prezentovány na 3. a 4. sympoziu o krasu Krkonošsko-jesenické soustavy, kam byli přizváni zástupci spolupracující University Slezské a Komise pro ochranu jeskyní PLR. Úroveň prezentovaných výsledků byla vysoká a ze strany PLR hodnocena, že "přesahují rámec amatérské speleologie". S PLR byl projednán další postup spolupráce.

Budování "Speleoterapeutického centra na Třesíně" řešily společně ZO 7-05 a ÚOK pro speleoterapii. V rámci experimentální aplikace speleoterapie probíhá v jeskyni Ve Štole u Mladče léčba pacientů z alergologického oddělení Fakultní nemocnice v Olomouci. Dále se uskutečnily v letních měsících specializované tábory se zaměřením na speleoterapii a mimo toto období pobyty rodičů s dětmi. Ve spolupráci s Universitou Palackého Olomouc a ČSTV byly organizovány rekondičně stabilizační pobyty sportovců v jeskyních a měřeny změny imunologických parametrů a výkonnosti sportovců po provedené speleoterapii. V souladu s výzkumným úkolem SP RVT P-12 byly sledovány změny imunologických a biochemických parametrů. V r. 1988 byla speleoterapie na základě výzkumného úkolu a v souladu s výsledky léčebny ve Sloupu uznána ministerstvem zdravotnictví jako oficální léčebná metoda.

Řešení obou hlavních úkolů bylo zčásti dotováno z centrálního rozpočtu a zčásti z prostředků řešitelů, tj. ZO ČSS.

Úroveň vědecko-výzkumné činnosti ČSS a řady publikovaných odborných prací v podstatě odpovídá možnostem našeho výzkumně-průzkumného potenciálu. Často jsou používány profesionální aparatury a analytické možnosti geologicko průzkumných a výzkumně-vědeckých institucí a škol, většinou bez úplaty. Osobní výměna členů

ČSS se zahraničím přispěla ke zlepšení činnosti v rámci ČSS a současně rozšířila znalosti zahraničí o naší činnosti. Podle mezinárodních ohlasů na akce ČSS v Československu i zahraničí je vysoce ceněna úroveň karsologického výzkumu, glaciologického a speleoglaciologického výzkumu, kde představuje ČSS světovou špičku. ČSS však dominuje spíše v oborech, kde není potřeba využívat náročnou, specializovanou moderní techniku a technologii. Proto u nás existují nezastoupené disciplíny, často významné v moderním karsologickém výzkumu /např. absolutní datování, speciální chemické analýzy atd./. V tom je rezerva činnosti ÚOK pro vědecký výzkum v budoucnosti. Činnosti může do budoucna napomoci i Pracovní skupina Karsologie, založená v letošním roce. Činnost v rámci UNESCO, IGCP a IGBP projektů /287, 299, PaGlouCha aj./ může přinést uvedení moderních technik a technologií i do našeho krasového výzkumu. ČSS by se mohla uplatnit i v grantovém vedení výzkumu v ČSFR a podílnictví v grantech zahraničních. Komise však bude muset zintenzivnit svoji činnost v organizačním a odborném podchycení vědecko-výzkumné činnosti v ČSS v celé jeho šíři.

12. Ostatní spolupráce

Spolupráce ČSS s dalšími orgány a organizacemi probíhala na základě dohod.

ČSS jako celek uzavřela dohodu o spolupráci mezi ČSS a Svazem turistiky ČSTV dne 9. června 1987, o vzájemné výměně informací o činnosti, o pořádání centrálních akcí, materiálů a o návštěvách a výpomoci krasových turistů na lokalitách ČSS. Aktivně se zapojilo 9 ZO.

Dohoda o spolupráci Okresního muzea Blansko a KV ČSS při vytváření jednotného dokumentačního centra pro CHKO Moravský kras byla uzavřena ke dni 15.4. 1986. Jejím cílem bylo předání stávajícího archivu JmKV ČSS a poté průběžné předávání dalších materiálů do muzea, které tím zajistí komplexnost vytváření dokumentačního centra, jež pokryje oblast Moravského krasu.

Dalším okruhem je spolupráce jednotlivých složek ČSS s orgány a organizacemi při řešení jejich úkolů či vzájemné poskytování odborných informací.

Na úseku geologickém a báňském ČSS spolupracovala s Báňským výzkumným ústavem, Geoindustrií, RD Jeseník, OKR Rozvoj, CEVA Prachovice, Geofyzika Brno a RD Mořina.

Další spolupráce pokračovala s ČSAV /Botanický ústav, Ústav geologie a geotechniky, Geografický ústav/ a vysokými školami /Univerzita Palackého, Jana Evangelisty Purkyně, Karlova univerzita, Vysoké učení technické Brno a Vysoká škola báňská/ a s muzei, nejvíce okresními, Národním technickým muzeem a Krajským vlastivědným muzeem v Olomouci.

Podstatně byla rozšířena spolupráce s orgány národních výborů, státní památkové péče a stavebními organizacemi při průzkumu, dokumentaci a asanaci různých podzemních prostor, chodeb, starých dolů, podzemí městských památkových rezervací aj. Tyto práce byly prováděny převážně smluvně podle konkrétních požadavků organizací s jejich finančním krytím. Především se jednalo o průzkum, dokumentaci či asanaci podzemních prostor v historických jádrech měst Brna /ZO 6-09, 6-12, 6-16, 6-17, 6-19, 6-22/, Benešova, Prahy-Proseka, Louňovic, Zbraslavi a Kladna /vše ZO 1-04/, Prahy-Petřína a Motola, Příbrami a Sedlčan /vše ZO 1-06/ a Bechyně /ZO 2-01/;
- průzkum v podzemí hradů Lemberk /1-07/, Nové Hrady /2-03/, zámku Loučeně /5-02/, Kladrubského kláštera /3-04/, Oseckého kláštera /4-03/ a Čejkovické tvrzi /6-04/;
- čištění studní na Nových Hradech /2-01/, Brně Špilberku /6-19/, Buchlově /6-04/ a Boskovicích /6-20/;
- průzkum Rudolfovy štoly /1-07/ a štoly Karel /7-10/.
Tento průzkum nekrasových podzemních prostor v minulém období se rozvíjel. Přinášel ČSS nové poznatky a na druhé straně i pomoc národnímu hospodářství, neboť speleologické metody jsou pro tuto činnost nejvýhodnější a nejlevnější.

Ve spolupráci s orgány památkové péče zajistily některé ZO nutné opravy i nadzemních částí chráněných historických objektů, protože využití speleologické lanové techniky uspoří zejména finance na stavbu lešení a tím i čas. Opravy na státním hradě Český Šternberk zajistila ZO 1-04, historického mostu v Kolinci ZO 3-03, hradu Pernštejna ZO 6-07, Vranova a Bítova ZO 6-11, památky Porta Ceoli v Tišnově ZO 6-07, zámku Mikulova ZO 6-13, historických objektů ve Štramberku ZO 7-07, práce na střechách kostela Mušov ZO 6-13, zámků Rájec, Lednice a Velká Bíteš ZO 6-16, Valašského betlému ZO 7-07 a další. Zásadní významná spolupráce ZO 1-07 s orgány památkové péče při archeologickém a mineralogickém průzkumu CHPV Ciboušov a Doupňák a restaurace hradu Karloštejn. Byl zde proveden i průzkum komínových průduchů a neznámých dutin ve Velké věži Karlštejna ZO 1-07, související vrtné práce ZO 5-01. Vrtné práce na kostelích zajistila ZO 6-07 a průzkum zatopeného podzemí hradu Pernštejna ZO 6-15.

Tyto formy spolupráce se jeví jako oboustranně prospěšné, vzrůstá o ně zájem speleologů, a proto se dá předpokládat, že se bude i nadále rozvíjet.

13. Bezpečnost práce, ochrana zdraví a Speleologická záchranná služba

V uplynulém období byla činnost zaměřena na zajištění bezpečnosti při veškeré speleologické činnosti, na bezpečnost speleologických pracovišť a na vybavení Speleologické záchranné služby /dále jen SZS/. Garantem této činnosti byla ÚOK pro bezpečnost, ochranu zdraví a speleoslužbu. Na zvyšování bezpečnosti práce se podílely také ÚOK technická, ÚOK speleopotápěčská a ÚOK pro speleoterapii.

Komise pro bezpečnost prováděla prostřednictvím stanic SZS namátkové kontroly dodržování bezpečnosti na pracovištích ZO, kontroly provádění školení bezpečnosti u členů ZO a zpracování havarijních plánů pracovišť. Současně objevila řadu nedostatků při provádění speleoalpinistické činnosti, a proto zajistila zpracování a vydání Směrnice pro speleoalpinistickou činnost, seznámení všech předsedů ZO s touto směrnicí, uspořádání kurzů záchrany na laně a vydání metodického listu sloužícího pro tyto kurzy. ÚOK pro speleoterapii pořádala školení o bezpečnosti práce v Severomoravském kraji. ÚOK speleopotápěčská zpracovala Výcvikové směrnice pro speleopotápění ČSS, prováděla pravidelná přezkušování jeskynních potápěčů. ÚOK pro bezpečnost se podílela na zajišťování zahraničních expedic z hlediska jejich bezpečnosti, vedla centrální evidenci úrazů, zjišťovala jejich příčiny a na základě jejich rozborů zaměřovala svoji činnost. Smluvně se Státní pojišťovnou bylo zajištěno úrazové pojištění zájmové speleologické činnosti. Touto pojistkou bylo likvidováno 11 nehod. V období mezi sjezdy došlo k úmrtí 5 speleologů, a to 4 nešťastnou nepředvídatelnou náhodou, 1 nedodržením bezpečnostních předpisů.

Celé uplynulé období probíhala jednání s Českou státní pojišťovnou, jež trvala na takové výši pojistného, kterou nebyla ČSS schopna zajistit z centrálního rozpočtu. Do dnešního dne však nebyla pojistná smlouva vypovězena.

Ustavené stanice SZS prováděly kontroly na pracovištích ZO, výcvik svých členů formou školení a cvičných akcí. Dále rozšiřovaly spolupráci se stanicemi báňských záchranářů, projednávaly možnosti společného vývoje a výroby záchranářských pomůcek a provádění společných výcviků záchranářů-lezců. Pro získání lepší návaznosti a dostupnosti SZS byl vydán adresář členů SZS ČSS ke dni 7.6. 1990 a by vytištěn ve 2. čísle Spelea.

Činnost komise pro bezpečnost bude v příštím období zaměřena na dodržování bezpečnosti práce na pracovištích ZO a při ostatních speleologických činnostech, na kontrolu plnění bezpečnostních předpisů a výchovu členů. Dále bude nutno zaměřit pozornost na zajišťování bezpečnosti zejména při průzkumu a pracech prováděných ve starých důlních dílech a v historickém podzemí. Jako hlavní problém však stále zůstává nedostatek pomůcek pro speleoalpinismus a dořešení bezpečnosti práce při hospodářské činnosti. Průběžně budou stanice SZS doplňovány technickými pomůckami.

Z uvedeného vyplývá, že bezpečnost a speleozáchrana budou stále nosným úkolem ČSS.

14. Technická činnost

Pro stále potřebné zvýšení technické úrovně práce i vybavení složek ČSS působila ÚOK technická. Zajišťovala vývoj a zkoušky technických prostředků a pomůcek, vypracovávání posudků na vlastnosti různých

používaných materiálů, zpracovávala metodické materiály, jednala s dodavateli o možnosti výroby materiálů a techniky.

Na výchově členů ČSS se podílela každoročním organizováním Školení techniků ZO ČSS. V r. 1990 zorganizovala centrální akce Speleologické kriterium a Problematika průmyslového lezení. Komise též kontrolovala technické vybavení účastníků zahraničních akcí.

V souladu s novými poznatky ÚOK zpracovala novelizaci Směrnice o životnosti materiálů. Pro přetrvávající problémy s různými organizacemi, které se bály uzavřít s ČSS hospodářské smlouvy, neboť pojem "speleologická technika" nebyl v našem právním řádu znám, komise zahájila jednání na Českém úřadu bezpečnosti práce. Výsledkem je zakotvení pojmu "speleologická kvalifikace" i "speleologická technika" ve vyhlášce ČÚBP a ČBÚ ř. 324/90 Sb. o bezpečnosti práce a technických zařízeních při stavebních pracech.

V uplynulém období členové komise vyvinuli, převzali či upravili výrobní dokumentaci na Speleovaky I., II. a III, na vyvíječ ZEVETA, na tepelný zdroj pro IZO lůžko, na konstrukci kombinovaného úvazu Makarón, na slaňovací samoblokující brzdu DAD. Průběžně se zabývali studiem vlastností lan a možnostmi jejich úprav.

Pro složky ČSS komise zodpověděla desítky odborných dotazů a provedla řadu speciálních testů.

V dalším období musí komise působit na práci všech složek a usilovat o zajištění výroby kvalitních technických pomůcek a výchovně působit na celou členskou základnu. To všechno proto, že kvalitní a moderní technické vybavení a jeho správné využívání patří k základním předpokladům pro úspěšnou speleologickou práci a pro její vysokou bezpečnost.

15. Speleopotápěčská činnost

Speleopotápěčská činnost byla v uplynulém období zaměřena na výcvik jeskynních potápěčů, na bezpečnost při potápění v jeskyních a na zahraniční spolupráci. Garantem byla ÚOK speleopotápěčská.

Komise prováděla pravidelně přezkušování zájemců o výcvik jeskynního potápění a vyhodnocování průběhu výcviku jeskynních potápěčů. Přezkoušení úspěšně absolvovalo 51 členů ČSS, 17 členům byla přiznána kvalifikace jeskynní potápěč, 16 členům byla přiznána kvalifikace zkušený jeskynní potápěč, 19 členů obdrželo oprávnění vést výcvik jeskynních potápěčů.

Komise zpracovala výcvikové směrnice pro jeskynní potápění. Pro potřeby teoretické přípravy speleopotápěčů připravila sylabus obsahující přehled požadovaných teoretických znalostí jeskynního potápěče. Rovněž byla zpracována osnova učebnice teorie jeskynního potápění.

Na úseku bezpečnosti práce komise provedla revizi bezpečnostních směrnic pro jeskynní potápění a vydala směrnice pro pracovní potápění. Byla vytvořena organizace speleopotápěčské části

Speleologické záchranné služby. Tato část má tři skupiny - v Praze, Brně a Olomouci, které jsou připraveny k zásahu při nehodách v sifonech a za sifony.

Dále komise uspořádala jedno školení členů speoelopotápěčské části záchranné služby. Z centrálního rozpočtu bylo zahájeno vybavování skupin záchranné služby /obleky pro transport postižených/.

Členové komise se zúčastnili na akcích v zahraničí, které byly zaměřeny na speleopotápění a speleozáchranu, posuzovala vybavenost zahraničních speleopotápěčských expedic. Zabývala se i otázkami souvisejícími s pracovní činností, jenž využívá speleopotápěčskou techniku.

Pro příští období bude ÚOK speleopotápěčská plnit své úkoly v uvedeném rozsahu.

16. Hospodaření ČSS

ČSS hospodařila v uplynulém období jednak s dotací od MK ČSR, v r. 1990 od ministerstva životního prostředí ČR, ze které je kryt centrální rozpočet jednak v základních organizacích s podíly z členských příspěvků, finanční i materiální výpomocí od patronátních složek /nejčastěji ZV ROH/ a výtěžky z placené smluvní činnosti.

Z centrálního rozpočtu byla kryta kulturně-výchovná činnost - nezbytné výdaje pro organizační zajištění činnosti ÚV, ÚOK, KV a korespondence na ZO, pojištění, největším objemem pak centrálně organizované akce a kurzy a s nimi související tisky učebních textů a sborníků přednášek.

Finanční hospodaření bylo vedeno snahou po maximální úspornosti, a proto bylo stálým předmětem jednání ÚV. Celkově byly dotace MK ČSR a MŽP ČR na činnost ČSS každoročně zvyšovány, takže postačovaly na krytí činností vyplývajících ze schválených dokumentů a plánů. Aby nebylo nutno redukovat plány činnosti, účastníci některých výchovných, odborných a populárních akcí museli skládat účastnický poplatek. Nedostalo se však na přímé finanční dotace činnosti ZO. Toto je závažný nedostatek, neboť takto by bylo možno vhodně stimulovat aktivitu základních složek.

V základních organizacích bylo proto nutno pro technické zajištění úkolů shánět prostředky zčásti smluvní činností i v nespeleologické sféře, což bylo sice přínosem národnímu hospodářství /velmi levné, rychle prováděné práce na průmyslových výškových, památkových objektech nebo ve vodních hloubkách/, ale odčerpávaly časovou i pracovní kapacitu.

Hospodaření ÚOK a KV je přímo vázáno na hospodaření ÚV ČSS. Hospodaření ZO je řízeno směrnicemi ÚV, systémem schvalování rozpočtů a výkazů o hospodaření KV a ÚV ČSS. ÚV ČSS též evidoval všechny hospodářské smlouvy uzavírané jednotlivými ZO. K provádění inventarizací zpracoval hospodář ČSS opatření, které bylo vydáno

formou oběžníku č. 55. ÚRK a funkcionáři KV prováděli revize řady vybraných ZO a v případě zjištění nedostatků /byly zjištěny jen drobné nedostatky formálního rázu/ zajišťovali nápravu.

17. Závěr

Činnost ČSS v období 1986 - 1990 vycházela z obsáhlého a náročného pracovního programu, který byl schválen na 2. sjezdu ČSS v r. 1986.

Plnění jednotlivých okruhů činnosti je podrobněji rozebráno v předchozích kapitolách.

Speleologická průzkumná a výzkumná činnost byla prováděna vcelku podle dlouhodobých plánů činnosti. Její zahájení bylo opožděno, protože vydání výjimek bylo podmíněno předchozím dodáním dokumentace prací ZO, které vykonaly na svých lokalitách. Vypracovaný jednotný systém vzdělávání a výchovy byl zaveden, ale pro řadu připomínek bude nezbytné řešit jeho formu. Dokumentační činnost složek zpočátku stagnovala, ale v nynějším období se značně zlepšila. Propagační, popularizační a publikační činnost ČSS se značně rozšířila. Ochrana krasových lokalit a spolupráce se složkami OP zůstala na úrovni z předchozího období. Zvýšil se podíl ČSS na výpomoci správám zpřístupněných jeskyní. Spolupráce se SSS se zdárně rozvíjela, mezinárodní spolupráce zaznamenala téměř explozi.

Rozšíření spektra vědecko-výzkumné činnost přináší nové problémy k řešení. Výsledky činnosti jednotlivých komisí přinesly již řadu dobrých výsledků. Na úseku organizační činnosti jsme mohli zaznamenat ze strany ÚV určitou benevolenci při řešení problémů a jejím následkem byla jistá liknavost ze strany složek ČSS při plnění povinností daných organizačním řádem. Bohužel, ozývají se i připomínky na činnost některých ZO, které připomínají buď "cestovní kanceláře" nebo "výdělečné podniky". Současně se v uplynulém období definitivně prokázaly nedostatky Stanov ČSS, které vyústily ve zpracování nových, jež jsou předkládány tomuto sjezdu.

Z citovaných bodů vyplývá pro další činnost: schválení nových stanov a jejich realizace v následujícím období a nalézt řešení pro nastolené problémy. Z ČSS by se měla stát organizace, která zaměřuje svoji činnost na jeskyně, na provádění vědecko-výzkumné činnosti, na dokumentační činnost, na zvyšování bezpečnosti práce a na zapojení všech členů ČSS do systému základního vzdělávání a zvyšování odborných znalostí.

Zpráva o činnosti Ústřední revizní komise České speleologické společnosti v období mezi II. a III. sjezdem ČSS.

Ústřední revizní komise, která pracovala v letech 1986 - 1990 mezi II. a III. sjezdem, byla zvolena na II. sjezdu České speleologické společnosti v Čelákovicích, který se konal 2.-5. ledna 1986. Jejími členy

byli zvoleni ing. Josef Weigel, Vladimír Stárka, Reiner Horušický, Milan Moravec a JUDr. Jaroslav Vičík. Předsedou komise byl zvolen ing. Josef Weigel CSc., který svou funkci vykonával do července roku 1987, kdy se této funkce vzdal pro pracovní zaneprázdnění. Předsedou ústřední revizní komise byl pak zvolen Vladimír Stárka, a do komise byl kooptován Václav Dobeš. Členové komise se účastnili schůzí ústředního výboru a řady schůzí krajských výborů i základních organizací. Samostatné schůze měli na začátku období, kdy předsedou byl ing. Weigel, po jeho odchodu se scházeli ve dnech konání schůzí ÚV ČSS, kdy v krátkém samostatném jednání se zabývali otázkami, komisi příslušejícími. Při schůzích ústředního výboru a dalších složek ČSS dávali přítomní členové ÚRK své připomínky a uplatňovali své názory na projednávané záležitosti.

Ústřední revizní komise v souladu se stanovami rozvíjela činnost zejména na dvou úsecích. Bylo to jednak sledování a kontrolování hospodaření základních organizací a dalších složek ČSS včetně jejího ústředního výboru, a dále vyřizování stížností, sporných případů a odvolání k některým usnesením nebo kárným opatřením, uloženým ústředním výborem.

Na úseku revizní činnosti prováděli členové komise jednak namátkové kontroly, jednak revize ve zvláštních odůvodněných případech. Za období mezi oběma sjezdy byly členy ÚRK revidovány například základní organizace 2-01 Chýnov, 1-08 Speleotechnika, 1-10 Speleoakvanaut, 1-07 Krasová sekce, 1-03 Týnčany, 3-03 Šumavský kras, 7-05 Robinson, 4-03 Labské pískovce a další. Byly provedeny také tři revize hospodaření ÚV v letech 1987 a 1990.

K vykonaným revizím lze říci, že závady při nich vytčené, byly většinou formálního rázu nebo pramenily z nedostatečné znalosti příslušných předpisů o hospodaření. Jednou z nejčastějších závad byly například nedostatky v označování paragonů za drobná vydání daty, nedodržení pokladního limitu, chybějící podpisy funkcionářů, schvalujících cestovní a jiné účty a podobně. Nebyl zjištěn případ snahy o nějaké podvodné účtování nebo úmyslné jednání proti předpisům vyplývajícím z hospodářských vyhlášek, zákonů a směrnic ÚV ČSS.

Ústřední revizní komise řešila rovněž řadu případů sporů, stížností a odvolání členů proti usnesením vyšších orgánů. Tak například to byl majetkový spor při rozdělení organizace 5-03 Broumov, odvolání proti vyloučení P. Hrazdíry a ing. B. Šustové ze ZO 6-11, v poslední době odvolání proti rozpuštění ZO 6-03 ústředním výborem ČSS na návrh jihomoravského KV, spor mezi toutéž organizací a nově vzniklou ZO 6-24 Spelektra a další. Všechny spory a odvolání byly projednány předběžně příslušnými krajskými výbory ČSS a jejich dobrozdání stejně jako stanovisko ÚV byla brána v úvahu při rozhodování ústřední revizní komise. Spory a následná odvolání k ÚRK se v posledním roce zvětšily zřejmě v souvislosti se společenským vývojem v našem státě a ústřední revizní komise v souvislosti s tímto jevem apeluje na členy České speleologické společnosti, aby spory hleděli vyřizovat raději smírnou cestou, což je v zájmu vlastní speleologické činnosti, která je

hlavním úkolem naší Společnosti. Pokud se členové ČSS uchylují k odvoláním k ústřední revizní komisi, jak jim to umožňují ustanovení dosud platných stanov ČSS, měli by svá odvolání formulovat věcně a vystříhat se nevhodných osobních invektiv jak vůči osobám, na něž si stěžují, tak i k nadřízeným složkám, především krajským výborům ČSS, které bývají terčem slovních a psaných útoků té strany, které ve svém stanovisku nedávají za pravdu.

Ústřední revizní komise dbala při svých hospodářských revizích i při řešení sporů a odvolání na to, aby byla dodržována příslušná ustanovení dosud platných stanov naší Společnosti. Revize byly také zaměřovány na instruktáž funkcionářů, pověřených vedením hospodářské a peněžní dokumentace. O vykonaných revizích a o stanovisku ÚRK ke sporům a odvoláním byli zainteresovaní informováni písemně v co nejkratší době, jaká byla nutná k odpovědnému prošetření případu.

Nová organizační struktura České speleologické společnosti, kterou bude formulovat a kterou odsouhlasí tento sjezd, postaví před členy ČSS řadu změn, mezi nimiž bude jistě i nový způsob organizace revizní a kontrolní činnosti. Bez této činnosti nemohou základní organizace rozvíjet svou činnost, zejména hospodářskou, neboť by se snadno dostaly do rozporu s novými hospodářskými opatřeními a zákonnými předpisy. Proto je třeba počítat s tím, že kontrolní a revizní úkoly pověřených funkcionářů, především členů výborů základních organizací, budou muset být nejen udrženy, ale i posíleny a zkvalitněny. Zejména rozvíjející se hospodářská činnost Zo v podmínkách rozvíjejícího se tržního hospodářství podléhá novým předpisům, které je třeba si osvojit a řídit se podle nich. Tento veliký úkol stojí před těmi, kdo budou po tomto sjezdu zvoleni jako funkcionáři složek České speleologické společnosti.

Vladimír Stárka
předseda ÚRK České speleologické společnosti

Rámcový program činnosti ČSS po 3. sjezdu

1. vytvářet podmínky pro rozvoj speleologické činnosti složek
2. zaregistrovat stanovy ČSS, které schválí 3. sjezd
3. zajistit podmínky pro plnění závazků ČSS vůči MSU
4. zajistit činnost sekretariátu ČSS
5. projednávat s MŽP ČR možnosti finančních dotací
6. zajistit činnost Speleologické záchranné služby a bezpečnost práce na speleologických pracovištích
7. projednávat možnosti výroby kvalitních technických pomůcek
8. pořádat centrální akce a vzdělávací kurzy
9. podílet se na vědecko-výzkumné činnosti
10. a především jeskyňařit.

Usnesení 3. sjezdu České speleologické společnosti a 1. valného shromáždění České speleologické společnosti v Mariánských Lázních ve dnech 16. a 18.11. 1990

Třetí sjezd České speleologické společnosti schvaluje
- stanovy společnosti.

První valné shromáždění České speleologické společnosti
1. schvaluje
- zprávu o činnosti ČSS od 2. do 3. sjezdu ČSS se 4 doplňky
- zprávu o hospodaření ČSS od 2. do 3. sjezdu
- zprávu revizní komise ČSS od 2. do 3. sjezdu
- udělení absolutoria odstupujícímu ÚV a ÚRK ČSS
- volbu členů předsednictva 1. Pavla Noska, prom. mat.
  2. ing. Michala Piškuly
  3. dr. Pavla Bosáka CSc.
  4. ing. Otty Šimíčka
  5. Dušana Milky, prom. biol.
  6. p. techn. Josefa Řeháka
- volbu náhradníků předsednictva
  1. Josefa Wagnera
  2. ing. Bohuslava Kouteckého
  3. MUDr. Pavla Rotha
- volbu členů dozorčího sboru
  1. JUDr. Milenu Hrušákovou
  2. Dr. Jaroslava Hromase
  3. M. Hegera
- volbu náhradníka dozorčího sboru
  1. p. geol. Stanislava Majera
- udělení titulu čestného předsedy Doc.Dr. Vladimíru Panošovi CSc.
- udělení čestného členství
  J. Musilovi, Mir. Peškovi, Zd. Nygrínovi
  Dr. Pavlu Glozarovi in memoriam,
  Dr. Františku Skřivánkovi a Doc.Dr. Jaromíru Demkovi DrSc.
- udělení zlatých medailí ČSS Zdeňku Březinovi, Jiřímu Moučkovi, Miroslavu Novhoradskému, Dr. Jiřímu Vodičkovi
- udělení stříbrných medailí ČSS Miloslavu Sedláčkovi, ing.Otovi Šimíčkovi, Aloisovi Nejezchlebovi, Oldřichu Svobodovi,
- udělení bronzových medailí Pavlu Táslerovi, Petru Loskotovi, Petru Sochorovi, Václavu Jansovi, Jiřímu Novotnému, Hedvice Šimíčkové, Martinu Vránovi, Bohumilu Dokoupilovi, Františku Jakubcovi, Josefu Ryšavému, Milanu Hegerovi, Karlu Hovatovi, MUDr. Jiřímu Urbanovi, Milanu Bulvovi, Radomilu Matýskovi.
- prodloužení funkčního období do 2. valného shromáždění předsedů ÚOK

pro výchovu	Doc.Dr. Jaromír Demek DrSc
technická	Matýsek
speleopotápěčská	ing. Michal Piškula
dokumentační	dr. Bohumil Kučera
speleoterapii	MUDr. Stanislav Boháč
hist. podzemí	dr. František Skřivánek
vědecká	dr. Vojen Ložek, DrSc.
bezpečnost	Svatopluk Cigánek
mezinárodní spolupráci	dr. David Havlíček, CSc.

- zřízení komise pro pseudokras a volbu předsedy Jiřího Kopeckého plán činnosti a hospodaření na období do 2. valného shromáždění včetně odvodu do centrálního rozpočtu 20 Kčs za člena ZO a 5% z hrubé fakturace za hospodářskou činnost,
- volební řád pro volbu předsedy, předsednictva a dozorčího sboru,
- počet členů sekretariátu na max. 1,5 osoby ve stálém pracovním poměru, počet dobrovolných pracovníků ponechává v pravomoci předsednictva,
- rozpočet předsednictva na rok 1991 ve výši 150 000 Kčs, deleguje na předsednictvo pravomoc rozhodnout o využití částek získaných nad rozpočet,

2. bere na vědomí
- zprávy ÚOK za období mezi 2. a 3. sjezdem

3. ukládá předsednictvu
- projednat smlouvu se SSS o vytvoření koordinačního orgánu, který by představoval české a slovenské speleology vzhledem k UIS
- podporovat činnost členů v UIS a dalších zahraničních společnostech
- projednat možnost zřízení centrálního hospodářského zařízení ČSS a využít k tomu peníze uložené na centrálním kontě
- zřídit grantovou komisi a usilovat o získání grantů a podpor z nadací v ČR i v zahraničí
- stanovit náplň práce (rezort) jednotlivých ÚOK
- aby uložilo komisi pro bezpečnost zřízení malých záchranářských kolektivů tam, kde o to ZO projeví vážný zájem a proškolení členů těchto kolektivů záchranářské služby
- předat nové stanovy jazykovým odborníkům k úpravě, která však nesmí změnit smysl stanov
- zajistit v platném termínu registraci nových stanov na MV ČR a rozeslat je všem organizacím, komisím a dalším článkům společnosti,

4. Různé
- usnáší se, že úrazové pojištění je věcí každého člena, ale doporučuje předsedům ZO, aby vedli své členy k uzavření úrazové pojistky
- plně podporuje požadavky ZO 6-11 a ZO 6-12 adresované ministerstvu životního prostředí ČR o vyvolání jednání k provedení revize rozsahu a účelnosti těžby vápenců v lomu Mokrá a v lomu Hlubna u Ochozu v CHKO Moravský kras (při řešení problému

negativních důsledků činností těchto lomů nabízí ČSS odbornou spolupráci),

- ukládá předsednictvu, aby do 30. 6. 1991 neschvalovalo nové ZO, které by vznikly oddělením od stávajících ZO
- uděluje předsednictvu pravomoc ke schválení osnov školení specialistů techniků a členů ČSS k provádění průmyslového lezení ve smyslu vyhl. 324/90 Sb. jako interního předpisu ČSS
- pověřuje předsednictvo, aby podle svého uvážení nakoupilo rozmnožovací techniku a organizační výpočetní techniku s použitím finančního depozita společnosti.

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Civilně správní úsek, U Obecního domu č. 3, Praha 1 - PSČ 112 20

Čj. VSP/1 - 1406/90 Dne: 6. 12. 1990

Česká speleologická společnost
ing. Daniela Bílková
Valdštejnské nám. 1
118 01 Praha 1

Věc: registrace Česká speleologická společnost
Příl.: 1

V příloze zasíláme stanovy opatřené doložkou o změně stanov.

Vedoucí oddělení:
JUDr. Jiří Mašek v. r.

STANOVY
České speleologické společnosti

I.
Název, sídlo, působnost a poslání České speleologické společnosti

Článek 1

1. Česká speleologická společnost (dále jen ČSS) je společenská organizace - dobrovolné sdružení zájemců o kras a jeskyně a s nimi souvisejících oborů.
2. Sídlem ČSS je Praha.
   Organizační působnost ČSS je na území České republiky. Odbornou činnost může vykonávat i mimo Českou republiku, při splnění místních zákonných podmínek a předpisů pro tuto činnost.
3. ČSS a její stanovené složky mají právní subjektivitu a mohou svým jménem nabývat práv a zavazovat se.
4. Gestorem ČSS je ministerstvo životního prostředí České republiky.

Článek 2

1. Poslání ČSS je:
   a) sdružovat zájemce všech speleologických, karsologických a příbuzných disciplín k provádění speleologické činnosti a činností souvisejících a hájit zájmy členů a složek ČSS ve všech stránkách této činnosti
   b) objevovat, studovat a dokumentovat krasové i pseudokrasové oblasti a jevy, přirozené i umělé podzemní prostory včetně starých důlních děl a provádět jejich

průzkum a výzkum. Podílet se na jejich vědeckém výzkumu a historickém vyhodnocení, ochraně a využití

c) shromažďovat, uchovávat a využívat získané poznatky. Výsledky své práce zveřejňovat a popularizovat

d) využívat metod a získaných znalostí ze speleologických oborů i v jiných oblastech a oborech lidské činnosti

e) pečovat o rozvoj technického vybavení a prostředků pro speleologii

f) spolupracovat se Slovenskou speleologickou společností

g) účastnit se činnosti Mezinárodní speleologické unie (UIS), jiných mezinárodních organizací, jejichž činnost souvisí se speleologií a spolupracovat se zahraničními speleologickými organizacemi.

2. K zajištění svého poslání:

a) schvaluje vznik nových základních organizací (dále jen ZO), zřizuje dle potřeby a zájmu odborné komise a jiné organizační složky provádějící vlastní speleologickou činnost a zajišťující ostatní činnost ČSS

b) spolupracuje s ústavy, podniky, školami i dalšími organizacemi a fyzickými a právnickými osobami, jejichž činnost souvisí s posláním a činností ČSS

c) podílí se na řešení úkolů v oblasti průzkumu, výzkumu a využití krasových oblastí, historického podzemí, pseudokrasových jevů, jejich ochrany a ochrany životního prostředí. Získané výsledky v rámci dohod předává k dalšímu využití zadavateli úkolu, případně i jiným orgánům a institucím, mimo ČSS zpravidla za úplatu

d) využívá speleologické i jiné metody, postupy a techniku a v případě potřeby je aplikuje i mimo speleologické terény

e) hradí náklady na svou činnost z příspěvků členů, vlastních prostředků, dotací, darů a jiných zdrojů

f) provádí za úplatu činnost související s posláním ČSS k získávání finančních prostředků, jakož i hospodářskou činnost v jiných oblastech a zřizuje hospodářská zařízení

g) vede ústřední a regionální dokumentaci speleologických prací

h) vydává časopis a jiné zájmové a odborné tiskoviny a literaturu pro své členy a jiné zájemce

i) provádí teoretická, odborná i praktická školení svých členů ze speleologické tématiky a příbuzných oborů

j) zajišťuje školení ze speciálních odborností za účelem bezpečnosti práce při speleologické činnosti (např. střelmistři, řidiči, obsluhy techniky, práce ve výškách, práce pod vodou apod.)

k) zabezpečuje sama i ve spolupráci s jinými institucemi výchovu svých členů i veřejnosti k ochraně přírody a životního prostředí, se zvláštním důrazem na krasové oblasti, jeskyně a historické podzemní prostory

l) napomáhá k rozvoji a dostupnosti bezpečných technických pomůcek k širokému využití a podílí se na jejich výrobě, vydává bezpečnostní směrnice pro speleologickou činnost
m) organizuje systém Speleologické záchranné služby
n) provádí výměnu literatury, informací a zkušeností se zahraničními speleologickými organizacemi
o) organizuje speleologické expedice, studijní cesty a tématické zájezdy do zahraničních krasových oblastí a organizuje národní nebo ve spolupráci s partnery mezinárodní speleologické tábory a výzkumné expedice
p) pořádá odborné konference a sympozia; zpravidla jedenkrát za čtyři roky pořádá kongres ČSS.

Článek 3

Veškerá činnost ČSS se řídí právním řádem a těmito stanovami. Ministerstvo životního prostředí ČR přitom vytváří podmínky pro činnost ČSS.

II.

Členství, práva a povinnosti členů

Článek 4

Členství:
1. Řádným členem ČSS se může stát každá fyzická osoba starší 15-ti let, která má zájem o speleologii, souhlasí s posláním ČSS a zaváže se, že se bude řídit jejími stanovami. K přijetí neplnoletých členů je třeba souhlasu jejich zákonných zástupců.
2. O přijetí rozhoduje členská schůze ZO na základě písemné přihlášky.
3. ZO může rozhodnout, že nového člena přijímá s čekatelskou lhůtou, stanovenou ZO na členské schůzi.
   Po uplynutí čekatelské lhůty rozhodne členská schůze o pře-vedení člena čekatele za řádného člena nebo o zrušení členství. Délka čekatelské lhůty může být rozhodnutím členské schůze pozměněna.
4. Za mimořádné zásluhy o speleologii může valné shromáždění udělit čestné členství.
5. Na čestné členy se nevztahují členské povinnosti. Čestní členové mají zachována všechna členská práva s výjimkou práva volit a být volen do orgánů ČSS.

Článek 5

Práva členů:
1. Člen má právo:

a) volit a být volen do všech orgánů ČSS a být delegován do orgánů UIS i jiných mezinárodních speleologických organizací
b) podávat návrhy a hlasovat o návrzích na schůzích ČSS
c) vykonávat v souladu se stanovami speleologickou činnost a využívat pro ni se souhlasem vlastníka materiál a technické vybavení ČSS
d) studovat odbornou literaturu a dokumentační materiály v majetku ČSS
e) zúčastňovat se akcí pořádaných ČSS
f) odebírat pro vlastní potřebu přednostně publikace vydávané ČSS
g) odvolat se proti rozhodnutí orgánů ČSS až k dozorčímu sboru
h) přestoupit do jiné ZO s jejím souhlasem

2. Člen čekatel má všechna práva uvedená v odst. 1 s výjimkou písm. a) a s vyjímkou práva hlasovat o návrzích.

Článek 6

Povinnosti členů:

1. Člen je povinen:
   a) dodržovat stanovy, řídit se usneseními, směrnicemi a dalšími interními předpisy ČSS a plnit úkoly, ke kterým se zavázal
   b) platit členské příspěvky
   c) dodržovat a šířit zásady ochrany přírody a životního prostředí, zejména chránit krasové útvary
   d) přispívat k ochraně starých důlních děl a historického podzemí
   e) dodržovat zásady bezpečnosti práce a pohybu při veškeré činnosti ČSS a poskytnout dle svých schopností a možností pomoc při nebezpečí ohrožujícím zdraví, život a materiální hodnoty.
2. Povinnosti člena se vztahují i na člena čekatele. Člen čekatel se může zúčastnit akcí v terénu a vlastní hospodářské činnosti ČSS jen pod dohledem řádného člena.

Článek 7

Zánik členství:

Členství v ČSS zaniká:

a) úmrtím člena
b) dobrovolným vystoupením, oznámeným písemně výboru ZO
c) vyloučením
d) neplacením členských příspěvků po dobu delší než 2 roky
e) rozhodnutím členské schůze o zrušení členství, pokud do 3 měsíců nepřestoupí do jiné ZO

f) zrušením ZO, pokud člen zrušené ZO nepřestoupí do 3 měsíců do jiné ZO
g) zrušením ČSS.

Článek 8

Disciplinární řízení:

1. Za hrubé porušení stanov může být členu uloženo jedno z těchto disciplinárních opatření:
   - napomenutí
   - důtka s výstrahou
   - odvolání z funkce
   - vyloučení.
2. Disciplinární orgány jsou:
   - výbor základní organizace
   - členská schůze základní organizace
   - dozorčí sbor.
3. Napomenutí a důtku s výstrahou ukládá výbor ZO. O vyloučení člena rozhoduje členská schůze ZO na návrh výboru.
4. O odvolání z funkce rozhoduje vždy orgán, který člena do této funkce zvolil.
5. Disciplinární opatření musí být s členem projednána a oznamována vždy písemně.
6. Proti uloženému disciplinárnímu opatření se lze odvolat k nej-blíže vyššímu disciplinárnímu orgánu, jehož rozhodnutí je konečné.

Článek 9

Řešení sporů

Vznikne-li mezi členy ČSS nebo členy a orgánem ČSS spor, zahájí nejblíže vyšší disciplinární orgán smírčí řízení. Nedojde-li ke smíru, řeší spor orgán vyššího stupně. V posledním stupni rozhoduje dozorčí sbor. Toto rozhodnutí je konečné.

III.

Organizační struktura

Článek 10

1. Základní organizační strukturu tvoří:
   a) základní organizace
   b) valné shromáždění.
2. Orgány základní organizace jsou:
   a) výbor ZO
   b) revizor
   c) členská schůze.
3. Orgány valného shromáždění jsou:

a) předsednictvo
b) sekretariát
c) dozorčí sbor.

4. Nejvyšším orgánem ČSS je valné shromáždění.
5. Vedlejší organizační složky tvoří:
   a) oblastní shromáždění a oblastní sekretariáty (v oblastech, kde jsou ustaveny)
   b) speleologická záchranná služba
   c) ústřední odborné komise
   d) hospodářská zařízení.

Článek 11

Základní organizace

1. ZO tvoří základní článek ČSS. Má právní subjektivitu, může nabývat práv a zavazovat se.
2. ZO má nejméně 5 členů.
3. ZO vzniká podle místních podmínek na ustavující schůzi a zahajuje činnost po schválení předsednictvem ČSS. V oblastech, kde je ustaveno oblastní shromáždění, je zapotřebí jeho předchozího souhlasu k ustavení nové ZO.
4. ZO zajišťuje a provádí samostatně speleologickou činnost v souladu se stanovami a plánem své činnosti.
5. ZO může samostatně svým jménem navazovat styky se zahraničními partnery a pořádat speleologické akce v zahraničí a hradit je z vlastních prostředků. Za tuto činnost ZO plně odpovídá.
6. ZO může provádět k získání finančních prostředků za úplatu činnost vyplývající z poslání ČSS, zejména průmyslové lezení (práce s využitím speleoalpinistické techniky), práce pod vodou (s využitím speleopotápěčské techniky), práce v podzemních prostorách, práce při průzkumu, výzkumu, dokumentaci, zabezpečování, zpřístupňování, využití a ochraně krasových a pseudokrasových oblastí, útvarů, jevů a krasových i nekrasových podzemních prostor, včetně aplikace metod geografie, geologie, biologie, speleoterapie, hydrologie i dalších disciplin a postupů.
7. ZO k získání finančních prostředků může provádět i jinou hospodářskou činnost, pro níž má potřebné prostředky a personální zajištění.
8. ZO může zřizovat hospodářská zařízení k provádění hospodřáské činnosti. Ředitele hospodářského zařízení jmenuje výbor ZO. Statut hospodářského zařízení schvaluje členská schůze ZO na návrh výboru.
9. ZO má plnou pravomoc a odpovědnost v hospodaření s vlastními finančními prostředky a hmotným majetkem. Přitom se řídí zákonnými předpisy a interními předpisy ČSS. ČSS neručí za závazky ZO.
10. ZO může zřizovat menší pracovní skupiny.

11. ZO zaniká usnesením členské schůze nebo rozhodnutím valného shromáždění ČSS. Orgán, který rozhodl o zrušení, je rovněž odpovědný za majetkové uspořádání a určí likvidační komisi.
12. Jménem ZO je oprávněn jednat předseda ZO a další členové výboru ZO pověření členskou schůzí.

Článek 12

Členská schůze:

1. Členská schůze je nejvyšším orgánem ZO a shromážděním všech jejích členů.
2. Členskou schůzi svolává výbor ZO nejméně 2x za rok, mimořádně, požádá-li o ni alespoň jedna třetina členů, nejméně však 3 členové. Při svolávání schůze musí být o jejím termínu a programu osobně vyrozuměni nebo obesláni poštou všichni členové ZO.
3. Členská schůze:
   a) schvaluje plány činnosti a hospodaření ZO
   b) přijímá řádné členy a členy čekatele na zkušební dobu
   c) vylučuje a ruší členství v ČSS u svých členů
   d) projednává všechny otázky činnosti ZO a rozhoduje o nich.
4. Členská schůze je usnášení schopná za účasti alespoň jedné třetiny členů ZO. Usnáší se prostou většinou. K rozhodnutí o zániku ZO, sloučení s jinou ZO, o vyloučení a zrušení členství a zřízení vlastního hospodářského zařízení se vyžaduje souhlas dvoutřetinové většiny přítomných při přítomnosti více než poloviny všech členů ZO.
5. Výroční schůzí je první členská schůze v roce, která:
   a) schvaluje zprávu o činnosti výboru a hospodaření ZO za uplynulé období a uděluje mu absolutorium
   b) schvaluje zprávu revizora
   c) volí na dobu 1 roku členy výboru
   d) volí na dobu 1 roku revizora
   e) volí delegáta ZO do oblastního shromáždění
   f) volí delegáta ZO do valného shromáždění
   g) stanoví výši členského příspěvku.

Článek 13

Výbor základní organizace

1. Výbor ZO řídí činnost ZO v období mezi členskými schůzemi v souladu se stanovami a usneseními členské schůze a ustanoveními vyšších orgánů ČSS.
2. Skládá se z předsedy a minimálně dvou dalších členů výboru.
3. Předseda je oprávněn zastavit činnost, která je v rozporu s platnými zákony a stanovami nebo je ohroženo zdraví a bezpečnost členů, či hrozí-li majetková škoda. Jeho rozhodnutí platí do členské schůze, která se uskuteční nejpozději do 1 měsíce. Předseda řídí činnost ZO v době mezi schůzemi výboru.

4. Odpovídá za dodržování obecně závazných předpisů, stanov ČSS, bezpečnostních, metodických a jiných pokynů orgánů ČSS, jakož i podmínek ochrany přírody a neporušování udělených výjimek.
5. Sestavuje návrhy rámcových plánů činnosti zpravidla na čtyřleté období, jejich doplňky a změny a předkládá je ke schválení členské schůzi ZO a zasílá je na vědomí předsednictvu ČSS a oblastnímu sekretariátu (v oblastech, kde je ustaveno oblastní shromáždění).
6. Sestavuje návrhy ročních plánů hospodaření a činnosti a předkládá je ke schválení členské schůzi.
7. Vypracovává výroční zprávu o činnosti a hospodaření ZO a předkládá je ke schválení výroční členské schůzi a na vědomí oblastnímu sekretariátu (je-li ustaven) a předsednictvu ČSS. Zpráva o průzkumné a výzkumné činnosti musí být provedena jako oddělitelná součást po jednotlivých lokalitách.
8. Zajišťuje vybírání členských příspěvků a odvody stanovených částek do centrálního rozpočtu ČSS.
9. Odpovídá za vedení dokumentace ZO a za předávání materiálů a výsledků práce regionální a centrální dokumentaci, podle pokynů předsednictva ČSS.
10. Zřizuje podle potřeby menší pracovní skupiny, jmenuje a odvolává jejich vedoucí. Jmenuje a odvolává ředitele svých hospodářských zařízení.

Článek 14

Revizor základní organizace

1. Revizor ZO je volen výroční členskou schůzí na dobu 1 roku.
2. Sleduje a kontroluje činnost a hospodaření ZO ve smyslu platných předpisů o hospodářské činnosti organizací, stanov a interních předpisů ČSS.
3. O výsledcích kontroly podává zprávu výroční členské schůzi.
4. Má právo zúčastnit se schůzí výboru ZO s hlasem poradním.

Článek 15

Předsednictvo

1. Předsednictvo tvoří předseda, 6 členů a 3 náhradníci, volení na dobu dvou let.
2. Schází se alespoň 4x za rok a zodpovídá se valnému shromáždění.
3. Do působnosti předsednictva patří:
   a) svolávat a připravovat valné shromáždění
   b) plnit usnesení valného shromáždění a vykonávat činnost v rozsahu jim udělených pravomocí
   c) sestavovat návrhy plánů činnosti a hospodaření ČSS a předkládat je ke schválení valnému shromáždění
   d) sestavovat zprávy o činnosti a hospodaření mezi valnými shromážděními a předkládat je ke schválení valnému shromáždění
   e) předkládat valnému shromáždění návrh zrušení ZO

f) zřizovat a rušit dočasné pracovní komise pro řešení specifických problémů nebo sestavování podkladů a návrhů pro valné shromáždění
g) koordinovat činnost ZO a ostatních složek v rámci celé ČSS, v oblastech, kde dojde ke sporu mezi ZO, má předsednictvo právo nařídit ustavení oblastního shromáždění a vymezit hranice dané oblasti
h) projednávat plány činnosti ZO v chráněných územích ležících mimo působnost ustavených oblastních shromáždění ČSS, navrhovat zúčastněným ZO řešení případných sporů a předkládat souhrn plánů a plánů schválených oblastními shromážděními (tam, kde jsou ustavena) příslušným orgánům k udělení výjimek z ochranných podmínek v chráněných územích. Projednávat návrhy a zajišťovat udělení výjimek pro centrální akce ČSS a jiné akce složek ČSS včetně mimořádných
i) jednat jménem ČSS s gestorem.

4. Do pravomocí předsednictva patří:
   a) rozhodovat o rozdělení dotací a finančních částek z rozpočtu předsednictva
   b) zřizovat po schválení valným shromážděním ústřední hospodářská a jiná zařízení, schvalovat jejich statuty, jmenovat ředitele nebo další funkcionáře v souladu s jejich statutem a kontrolovat jejich činnost
   c) předkládat návrhy zásad hospodaření s hmotnými a finančními prostředky valnému shromáždění
   d) uzavírat pracovní smlouvy s placenými pracovníky sekretariátu předsednictva, schvalovat dobrovolné pracovníky sekretariátu a řídit a kontrolovat jejich činnost
   e) kontrolovat činnost speleologické záchranné služby
   f) jednat jménem ČSS jako celku se státními orgány i jinými organizacemi a právnickými i fyzickými osobami v ČSFR i v zahraničí přitom předsednictvo zastupuje předseda nebo pověřený člen předsednictva
   g) rozhodovat o pozastavení činnosti ZO do rozhodnutí valného shromáždění.
5. Předsednictvo je usnášení schopné za účasti nadpoloviční většiny členů, usnáší se nadpoloviční většinou všech členů předsednictva.
6. Zasedání předsednictva se mohou zúčastnit náhradníci, členové dozorčího sboru, předsedové oblastních shromáždění, předsedové ZO a zástupci odborných komisí.

Článek 16

Sekretariát předsednictva

1. Sekretariát je stálý, nevolený administrativní orgán předsednictva ČSS s pracovníky ve stálém pracovním poměru a dobrovolnými

pracovníky, schválenými předsednictvem, v počtech stanovených valným shromážděním ČSS.
2. Sídlem sekretariátu je sídlo ČSS.
3. Sekretariát za svou činnost odpovídá předsednictvu a valnému shromáždění.
4. Do působnosti sekretariátu patří:
   a) vyřizování běžné administrativní agendy předsednictva a valného shromáždění a vedení příslušné dokumentace
   b) včasné vydávání a distribuce oběžníků a dalších informací týkajících se ZO i jiných složek ČSS
   c) přijímání podnětů, návrhů a informací ze ZO a dalších složek a zajištění jejich včasného předání předsednictvu a valnému shromáždění a dalším zúčastněným složkám ČSS
   d) vedení ústřední dokumentace ČSS a řádných záznamů o materiálech zde uložených. Umožňovat využití materiálů a dokumentace členům ČSS
   e) vedení ústřední evidence členů, složek a orgánů ČSS
   f) vydávání a evidence členských průkazů
   g) vydávání tiskovin ČSS.

Článek 17

Dozorčí sbor
1. Dozorčí sbor kontroluje a reviduje činnost složek ČSS dle platných stanov a předpisů. Na žádost předsednictva provádí kontrolu ZO. Provádí výklad stanov a interních předpisů ČSS. Řeší stížnosti na činnost ZO a dalších složek ČSS a předkládá předsednictvu a valnému shromáždění návrh na řešení.
2. Řeší spory mezi členy ČSS a mezi členy a prgány ČSS.
3. Předseda a členové dozorčího sboru jsou voleni valným shromážděním na dobu 2 let v počtu 3 osob a 1 náhradník.
4. Dozorčí sbor odpovídá za svoji činnost valnému shromáždění.
5. Ukončení činnosti dozorčího sboru schvaluje samostatně valné shromáždění po předložení jeho zprávy o činnosti (revizní zprávy).

Článek 18

Valné shromáždění
1. Valné shromáždění je vrcholným orgánem ČSS. Tvoří je shromáždění delegátů všech ZO, členů předsednictva sekretariátu a zástupců odborných komisí.
2. Valné shromáždění svolává předsednictvo jednou za rok. V mimořádných případech, požádá-li o to alespoň deset procent ZO, je předsednictvo povinno svolat mimořádné valné shromáždění, je povinen je svolat dozorčí sbor. Jednání mimořádného valného shromáždění se týká pouze záležitostí, pro které bylo svoláno.
3. Projednává zprávy předsednictva, odborných komisí a návrhy svých členů.

4. Schvaluje stanovy, změny a doplňky stanov, zprávu o činnosti, hospodaření a revizní zprávu ČSS.
5. Schvaluje plán činnosti a hospodaření do dalšího valného shromáždění a jednou za 4 roky rámcový plán činnosti na příští období.
6. Rozhoduje:
   a) o udělení absolutoria odstupujícímu předsednictvu a dozorčímu sboru po ukončení volebního období
   b) o odvolání a volbě členů předsednictva a dozorčího sboru v průběhu volebního období
   c) o podáních orgánů ČSS ve věcech sporů a odvolacích řízení
   d) o odvodech do centrálního rozpočtu ČSS
   e) o zrušení ČSS.
7. Udílí čestné členství a jiná ocenění.
8. Vymezuje oblast působnosti složek ČSS při střetu jejich zájmů mimo působnost oblastních shromáždění.
9. Zřizuje a ruší ústřední odborné a pracovní komise. Volí jejich předsedu.
10. Projednává a schvaluje interní směrnice a předpisy, podle návrhů složek a komisí ČSS.
11. Schvaluje zásady spolupráce se Slovenskou speleologickou společností a vytváření společných orgánů a organizací, jakož i jejich obsazení za ČSS.
12. Rozhoduje o činnosti ČSS v UIS, určuje delegáty do orgánů unie.
13. Rozhoduje o činnosti ČSS v jiných mezinárodních, zahraničních a domácích organizacích.
14. Schvaluje složení oficiální delegace ČSS na Mezinárodní speleologický kongres.
15. Na návrh předsednictva nebo dozorčího sboru rozhoduje o pozastavení činnosti ZO v určité oblasti činnosti (hospodářská činnost, mezinárodní spolupráce, akce v zahraničí, práce na určité lokalitě apod.) v případě, že hrubým způsobem porušily zákonné předpisy, tyto stanovy, bezpečnostní předpisy a zásady, práva jiné ZO nebo jednaly či opomenuly jednat tak, že v důsledku toho bylo vážně poškozeno jméno ČSS jako celku. Ve zvlášť závažných případech může rozhodnout o zrušení ZO.
16. Valné shromáždění se usnáší prostou většinou hlasů mimo případy, kdy stanovy určují jinak. Je usnášení schopné za přítomnosti nadpoloviční většiny delegátů s hlasovacím právem.
17. Hlasovací právo na valném shromáždění mají delegáti ZO. Delegát s hlasovacím právem má jeden hlas. Každá ZO vysílá jednoho delegáta.
18. Valné shromáždění volí předsednictvo ČSS a dozorčí sbor na dobu 2 let.

Článek 19

Vedlejší organizační složky

1. Oblastní shromáždění je shromáždění delegátů všech ZO působících v dané oblasti. Ustavuje se v oblasti podle místních podmínek a potřeb.
2. Do působnosti oblastního shromáždění patří:
   a) koordinace činnosti, záměrů a plánů ZO na lokalitách v oblasti a vzájemná výměna informací
   b) řešení střetu zájmů mezi složkami ČSS, týkajících se lokalit v oblasti
   c) vedení evidence ZO oblasti, udělených výjimek a ochranných podmínek pro chráněná území oblasti, druhu a rozsahu povolených prací a evidence skutečně prováděných prací
   d) projednávání a schvalování záměru založit novou ZO sídlící nebo pracující v oblasti
   e) utvoření pracovních skupin k zajištění akcí většího rozsahu, na nichž se podílí více ZO a k zajištění centrálních akcí v oblasti, případně k zajištění jiných úkolů oblastní povahy
   f) hospodaření s přidělenými finančními prostředky.
3. Oblastní shromáždění volí předsedu a dva členy sekretariátu na dobu 2 let. Předseda řídí zasedání oblastního shromáždění a jedná jeho jménem v období mezi jeho zasedáními.
4. Oblastní shromáždění se schází podle potřeby, nejméně však 2x ročně. Svolává ho oblastní sekretariát. Sekretariát je povinen svolat mimořádné zasedání oblastního shromáždění, požádají-li o to alespoň dvě ZO v oblasti nebo vyžaduje-li si neodkladná záležitost projednání.
5. Každou ZO zastupuje v oblastním shromáždění jeden delegát. Oblastní shromáždění je usnášení schopné při přítomnosti nadpoloviční většiny delegátů. Usnáší se prostou většinou hlasů přítomných, s výjimkou souhlasu se založením nové ZO v oblasti, kdy je zapotřebí souhlasu dvou třetin ZO v oblasti.

Článek 20

Oblastní sekretariát

1. Oblastní sekretariát je administrativní orgán oblastního shromáždění.
2. Oblastní sekretariát sestává z předsedy oblastního shromáždění a dvou členů.
3. Do působnosti oblastního sekretariátu patří:
   a) vedení administrativní agendy oblastního shromáždění včetně evidence spadající do působnosti oblastního shromáždění
   b) příprava a svolávání zasedání oblastního shromáždění
   c) zpracování zápisů a závěrů zasedání a plnění usnesení oblastního shromáždění

d) vedení účetnictví oblastního shromáždění.

Článek 21

Speleologická záchranná služba

1. Společnost zřizuje Speleologickou záchrannou službu (dále jen záchranná služba), která je jejím specifickým organizačním útvarem a je kontrolována přímo předsednictvem ČSS.
2. Záchranná služba provádí záchranné práce na ochranu členů a majetku ČSS při nehodách zejména v podzemních prostorách a při odstraňování následků takových nehod.
3. Podílí se na zvyšování bezpečnosti práce při speleologických akcích a provádí preventivní výchovnou činnosti.
4. Spolupracuje rovněž při tvorbě bezpečnostních předpisů a vyjadřuje se k používání speleologických pomůcek a výzbroje.
5. V rozsahu vymezeném svým organizačním řádem se může podílet i na záchranných akcích mimo rámec ČSS, je-li o to požádána.
6. Organizační řád záchranné služby schvaluje předsednictvo ČSS.

Článek 22

Ústřední odborné komise

1. Valné shromáždění zřizuje dle potřeby ústřední odborné komise jako svůj orgán pro řešení speciálních otázek spel. činnosti, zejména otázek odborných, metodických a bezpečnostních a volí jejich předsedy z členů ČSS.
2. Členy komise navrhuje předseda komise a schvaluje je předsednictvo.
3. V komisích mohou pracovat i nečlenové ČSS.
4. Okruh, pravomoc a dobu činnosti stanoví valné shromáždění při zřízení komise.
5. Komise vykonávají činnost ve stanoveném rozsahu a předkládají valnému shromáždění výroční zprávu o činnosti minimálně 1x za rok.

Článek 23

Hospodářská zařízení

1. Hospodářská zařízení ČSS jsou právní subjekty vyvíjející samostatně hospodářskou činnost s cílem získat finanční a jiné prostředky pro zřizovatele.
2. Zřizovatel hospodářského zařízení vydává statut hospodářského zařízení a jmenuje a odvolává jeho ředitele, členy předsednictva, dozorčí radu, kontrolory účtů a další odpovědné funkcionáře v souladu se statutem.
3. Hospodářské zařízení se zapisuje do podnikového rejstříku u příslušného soudu podle sídla zařízení. Dnem zapsání nabývá hospodářské zařízení právní subjektivity, může nabývat práv a zavazovat se.

4. Hospodářské zařízení může podnikat se svým majetkem v souladu se svým předmětem činnosti. Za porušení svých závazků a dohod odpovídá do výše svého majetku.
5. Zřizovatel ani další složky ČSS neručí za závazky hospodářského zařízení.
6. Zřizovatel rozhoduje o použití čistého zisku hospodářského zařízení (po odvodu daní a jiných povinných plateb) a výši odvodu ze zisku do svého rozpočtu.
7. Zřizovatel schvaluje výroční zprávu hospodářského zařízení, jeho roční bilanci a odměny řediteli, předsednictvu, dozorčí radě a finančním kontrolorům.
8. Při zániku hospodářského zařízení rozhoduje o použití zbylého majetku po likvidaci zřizovatel.
9. Při zániku zřizovatele se považuje hospodářské zařízení za součást jeho majetku.
10. Zřizovatelem hospodářského zařízení mohou být
    a) předsednictvo ČSS z pověření valného shromáždění ČSS
    b) základní organizace
    c) jiná složka ČSS s právní subjektivitou.

IV.

Právní postavení a majetek ČSS

Článek 24

Právní subjektivita

1. Právní subjektivitu v ČSS mají:
    a) základní organizace
    b) ČSS jako celek zastoupená předsednictvem
    c) záchranná služba
    d) hospodářské zařízení ČSS od doby jejich zapsání do podnikového rejstříku.
2. Valné shromáždění může přiznat nebo odejmout právní subjektivitu i jiným organizačním útvarům ČSS.

Článek 25

Majetek a hospodaření ČSS

1. Majetek ČSS tvoří hmotné a finanční prostředky získané:
    a) z členských příspěvků
    b) z účelových příspěvků členů a úplných nebo částečných úhrad nákladů na činnost členy
    c) z dotací ministerstva, ústředních orgánů, podniků a institucí
    d) z darů, odkazů a převodů majetku
    e) z příjmů z vlastní činnosti
    f) z příjmů z hospodářské činnosti
    g) z účelových dotací od spolupracujících organizací z ČSFR i zahraničí.

2. K získávání finančních prostředků jsou organizační složky ČSS oprávněné za podmínek stanovených příslušnými právními předpisy a těmito stanovami provádět vlastní činnost za úplatu a vykonávat hospodářskou činnost.
3. Složky ČSS s právní subjektivitou se mohou kapitálově podílet na akciových společnostech a obchodních společnostech a zakládat je nebo se podílet na jejich zakládání.
4. Způsob hospodaření upravují všeobecné předpisy a směrnice vydané předsednictvem a schválené valným shromážděním.

V.

Závěrečná ustanovení

Článek 26

Zrušení ČSS

1. ČSS zanikne, usnese-li se na tom valné shromáždění nejméně dvoutřetinovou většinou hlasů. Valné shromáždění též rozhodne o převedení majetku ČSS.
2. Zanikne-li ČSS rozhodnutím státního orgánu, rozhodne o jejím majetku ministerstvo vnitra České republiky.

Článek 27

1. Po schválení stanov na III. sjezdu ČSS dne 17. listopadu 1990 v Mariánských Lázních nabývají tyto stanovy účinnosti dnem, kdy se ČSS dozví, že ministerstvo vnitra České republiky bere stanovy na vědomí.
2. Tímto dnem pozbývají platnosti dosavadní stanovy ČVS /1-15099/76 schválené 11. února 1977 ministerstvem vnitra ČSR přeregistrované č. VSP /1-1406/90-R.

Na sekretariátě ČSS (Praha 2, Slezská 9) si můžete objednat či zakoupit sborníky horrorových povídek H.P. Lovecrafta s kresbami K. Saudka: "Volání Cthulhu" a "Hrůza v Dunwichi".
Oba sborníky vydané nakladatelstvím Zlatý Kůň jsou po 25,- Kčs.

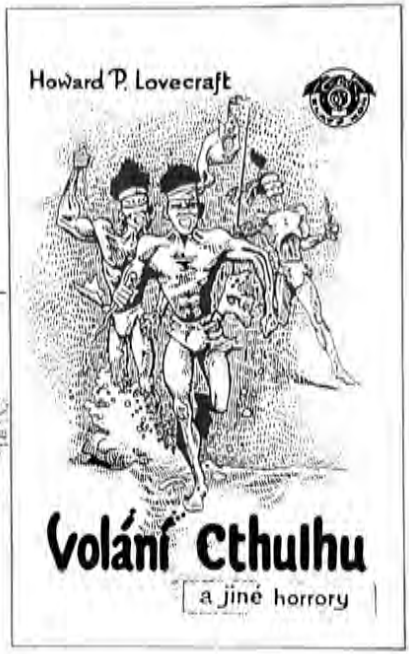

Vydala Česká speleologická společnost, předsednictvo, Slezská 9, 120 00 Praha 2. Určeno pro vnitřní potřebu. Povoleno NVP odborem kultury čj.: 3-785/87. Redakční rada: RNDr. V. Cílek, ing. D. Bílková, RNDr. P. Bosák a RNDr. D. Havlíček CSc. Ilustrace: K. Saudek. Vytištěno v dubnu 1991.